

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горвий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* М. Закіров, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, М. Дем'яненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябокони. *Адреса редакції:* НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuv.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 13
(23 лютого 2017 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	11
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	23
ПОЛІТИКА.....	39
ЕКОНОМІКА	44
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	49

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Із виступу Президента на оперативних зборах керівного складу Збройних сил України

Українсько-американський діалог має позитивний розвиток, наголосив глава держави.

Президент П. Порошенко позитивно оцінює розвиток співпраці української влади з новою адміністрацією Сполучених Штатів Америки. «Наразі я задоволений тим, як наводяться мости, налагоджується наш діалог з новою американською адміністрацією», – сказав глава держави на оперативних зборах керівного складу ЗСУ.

Президент зазначив, що останнім часом мав ряд контактів з представниками влади США. Зокрема, у Мюнхені відбулася «дуже важлива зустріч» з віце-президентом США М. Пенсом, а також телефонна розмова з державним секретарем США Р. Тіллерсоном.

«Також було дві надзвичайно ефективні розмови з президентом США Д. Трампом», – додав П. Порошенко.

Президент повідомив також про роботу української делегації в рамках участі у Мюнхенській безпековій конференції. «Агресивна політика є елементом дуже небезпечної гри, яку веде керівництво Росії з метою кардинально змінити геополітичний ландшафт усього європейського континенту. Саме на цьому я наголошував декілька днів тому під час свого виступу та під час двосторонніх зустрічей на Мюнхенській безпековій конференції. Там я як Президент України, наші дипломати ефективно працювали над зміцненнями коаліції на підтримку України», – сказав він.

Водночас глава держави висловив розчарування тим, що ряд українських політиків «плете інтриги та чинить перешкодити вітчизняній дипломатії, яка працює над поглибленням українсько-американського партнерства» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 22.02).

Цього року на розробку і закупівлю нового озброєння та військової техніки буде виділено близько 9 млрд грн, повідомив глава держави під час оперативних зборів керівного складу ЗСУ.

«Україна ніколи цього не робила. І завдання вам, товаришу міністре оборони, іншим керівникам силових структур – забезпечити надійний та ефективний контроль за використанням кожної копійки фінансового ресурсу, який в ці скрутні часи виділений державою, – сказав П. Порошенко. – Оборонне замовлення більш, ніж скромне, у вимірі світових цін та у порівнянні з витратами агресора. Але доволі відчутне для українського бюджету та для українських платників податків».

Безумовним пріоритетом на поточний рік Президент назвав відновлення надійної системи протиповітряної оборони, створення потужного ракетного щита України, нарощування бойового потенціалу авіації, артилерії, виробництво боєприпасів, розвиток систем телекомунікацій, автоматизованих

систем управління військами і розвідки.

Глава держави також доручив продовжити і пришвидшити реформу продовольчого забезпечення та завершити перехід на нову систему харчування всієї армії не пізніше 2019 р.

Для потреб ЗСУ було поставлено близько 2,5 тис. зразків нового, модернізованого і відремонтованого озброєння та військової техніки. Ще близько 15 тис. од. відремонтовано силами ремонтних бригад самих військових частин, поінформував Президент про результати роботи у минулому році.

Також у 2016 р. було проведено понад 500 навчань на території України, до яких були залучені інструктори з армій наших іноземних партнерів. Президент подякував їм за допомогу у формуванні нового українського війська. «Це вже інша армія. Вона по-іншому воює. І це яскравий приклад ефективності нашої співпраці. Насправді зараз часом вже не стільки вони навчають нас, скільки вже тренуються і навчаються нашому бойовому досвіду ведення бойових дій і дій в рамках гібридної війни у нас. Бо хто ще, крім нас, має такий досвід “спілкування” з росіянами?» – зауважив П. Порошенко.

Глава держави повідомив, що у 2017 р. при проведенні багатонаціональних навчань основні зусилля будуть зосереджені на підвищенні бойової готовності підрозділів Збройних сил України та підвищенні рівня взаємосумісності наших військових підрозділів з підрозділами держав, які є членами НАТО.

Президент також підкреслив, що Україна беззастережно підтримує і вітає зусилля НАТО щодо посилення східного флангу Альянсу, захисту його країн-членів від ворожих зазіхань, зазіхань Російської Федерації. «У Мюнхені я ще раз поспілкувався з президентом Литви Д. Грібаускайте, президентом Польщі А. Дудою, інших країн, де посилені і розміщені ці підрозділи. І можу сказати, що оцінка цих дій надзвичайно позитивна з боку країн, де посилюється східний фланг», – сказав П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 22.02*).

Повний текст виступу Президента на оперативних зборах керівного складу Збройних сил України читайте у рубриці «Виконавча влада» (с. 23-30).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

М. Закіров, завідділу політологічного аналізу СІАЗ НБУВ

Українське питання у контексті Мюнхенської конференції з безпеки

Увага багатьох світових ЗМІ, політичних оглядачів і експертів на минулому тижні була прикута до баварського міста Мюнхен, де відбувалася 53 щорічна Мюнхенська конференція з питань безпеки.

Цей захід було започатковано у 1963 р. під назвою «Зустрічі з військової справи» (Wehrkundetagung – нім.). Перші десятиліття це було зібрання лідерів Північноатлантичного альянсу. Проте на початку 1990-х років минулого століття істотно було розширено як коло учасників, так і порядок денний, до якого увійшли питання глобальної безпеки. Віддзеркаленням цих процесів у 1993 р. стало перейменування заходу на Мюнхенську конференцію з питань

безпеки. З 2009 р. головою конференції є німецький правник, політик і дипломат В. Ішінгер. За рівнем представництва і вагомістю питань, що виносяться на обговорення, Мюнхенську конференцію оглядачі порівнюють із Форумом у Давосі у сфері політики безпеки.

Як повідомляє Deutsche Welle, «Мюнхенська конференція з питань безпеки є унікальною платформою у світі для міжнародної еліти безпекової політики. У жодному іншому місті не збирається так багато представників урядів різних країн, у тому числі й тих, які ворогують, а також експертів на такій тісній території. У своєму новому рейтингу Пенсильванський університет у США четвертий раз поспіль називає її найкращою ThinkTank-конференцією у світі. Значення полягає не лише у програмі заходу. Важливішим багато хто оцінює можливість політичних гравців неформально спілкуватися у коридорах і кімнатах, знайомитися, зондувати позиції, проводити “червону лінію”» (<http://www.dw.com/uk>).

Додаткової ваги цьогорічній конференції з безпеки у Мюнхені додали певною мірою неочікувані результати президентських виборів у США і пов'язана з цим невизначеність, а також складна ситуація як усередині Європейського Союзу, так і поблизу його кордонів. Зокрема, кореспондент ВВС Україна В. Шрамович напередодні заходу повідомляв з Мюнхена, що місцеві експерти припускають, що нинішня конференція може стати символічним початком «постзахідного» світового порядку, у якому США дистанціюватимуться від НАТО і ЄС, а більший вплив отримають Росія і Китай (<http://www.bbc.com/ukrainian/news-39002551>).

У щорічній доповіді, яку організатор міжнародного форуму Фонд «Мюнхенська конференція з безпеки» оприлюднив 13 лютого, центральними темами стали криза міжнародного порядку та ліберальної демократії, а також європейська політика у сфері безпеки й оборони. Зазвичай доповідь визначає не лише теми, а й дає певний імпульс для дискусій на конференції.

У документі під назвою «Пост-права, пост-Захід, пост-порядок?» проведено аналіз основних подій та актуальних викликів міжнародній безпеці. У доповіді, зокрема, вказується на загрози з боку ісламістів, маніпуляції інформацією та використання її як зброї, ситуацію з безпекою у Тихоокеанському регіоні та на Близькому Сході (<http://www.dw.com/uk>).

У передмові до щорічного звіту Munich Security Report підготовленого Фондом «Мюнхенська конференція з безпеки» голова Міжнародної конференції з безпеки В. Ішінгер підкреслив, що з часу завершення Другої світової війни тепер ситуація у сфері міжнародної безпеки нестабільна як ніколи. Головна теза не виключає й можливості того, що світ стоїть на порозі так званої пост-західної ери. Тобто йдеться про завершення епохи, у якій домінував західний ліберальний світовий порядок. Саме про це, на думку авторів документа, свідчить той факт, що новий глава Білого дому не згадав у своїй інавгураційній промові такі аспекти, як демократія, свобода та права людини. Більше того, В. Ішінгер застерігає, що люди на Заході дедалі більше зневіряються у своїй ліберальній суспільній моделі та її засадничих цінностях (<http://www.dw.com/uk>).

Обнадійливим знаком є те, що автори звіту мюнхенської конференції не оминули увагою і українське питання. У документі констатується, що 2017 р. буде складним для України через політику нової адміністрації США та майбутні

вибори у ряді країн Євросоюзу. Поряд з цим автори дослідження стурбовані ймовірним скасуванням санкцій щодо Росії, оскільки конфлікт на Донбасі «далекий від стану замороження». «В Україні Росія порушила кілька ключових принципів європейської безпеки. Попри це санкції можуть бути зменшені без якого-небудь прогресу у виконанні мінських домовленостей. Якщо адміністрація США піде на велику угоду з Москвою – це може означати нову еру великих держав, що визначатимуть долі менших країн», – ідеться у Munich Security Report (<http://www.bbc.com/ukrainian/news-39002551>).

Поряд з тим автори звіту звертають увагу, що у світі дедалі більше поширюється практика використання політичних і соціальних комунікацій для вирішення завдань дискредитації опонентів або втручання у політичний процес усередині суверенних країн. Поширення фейкових новин, перекрученої інформації та повідомлення неправдивого змісту становлять серйозний виклик громадським дебатам, так само як і застосування тролів і спеціальних програм для записів у соціальних мережах. Не менша загроза надходить і від поширення з політичних міркувань отриманої незаконним шляхом таємної інформації. «Це можна було спостерігати як під час російсько-українського конфлікту, так і під час нещодавньої передвиборної кампанії у США», – стверджують автори документа Munich Security Report (<http://www.dw.com/uk>).

Слід зауважити, що аналогічні оцінки ситуації лунають і в експертному середовищі. Зокрема, директор Інституту політики та врядування В. Вдовиченко наголошує: «Мюнхен знову підтверджує, що слова “непевність”, “нестабільність”, “нестійкість” – абсолютні реалії життя не тільки України, а і світу. Гібридність загроз не є новелою, а ось розуміння того, що повернення до життя “по-старому” уже не буде, є абсолютним трендом. Криза системи ліберального устрою замінюється *realpolitik* як на національному, так і міжнародному рівнях» (<http://uain.press/blogs/viktoriya-vdovychenko-myunhen-ta-bezpeka-slovnyk-dlya-rozuminnya>).

У вступному слові до доповіді Фонду «Мюнхенська міжнародна конференція з безпеки» голова Мюнхенської міжнародної конференції з безпеки В. Ішінгер наголосив: «Противники відкритого суспільства перейшли в наступ». З огляду на це серед основних проблем доповіді і відповідно для дискусій на форумі були виокремлені такі питання:

- прогноз аналітичної компанії IHS Markit, згідно з яким оборонні витрати країн Західної Європи майже не зростуть до 2020 р., водночас у країнах Східної Європи ці витрати збільшаться у середньому на 3%;

- аналіз, який свідчить про консолідацію оборонної промисловості у Європі упродовж кількох останніх десятиліть;

- збільшення кількості громадян демократичних країн, які вірять у розв’язання проблем авторитарним шляхом, а також зниження рівня свободи у світі;

- дані експертів IHS Conflict Monitor, згідно з якими лише 20 % повітряних ударів, завданих авіацією Росії на території Сирії у 2016 р., були спрямовані проти терористичного угруповання «Ісламська держава»;

- дані соціопитувань у Ірані, згідно з якими більшість громадян країни вважають, що Європейський Союз здійснює торгівлю з Іраном та інвестує в країну значно в менших обсягах, ніж міг би, оскільки перебуває під тиском Сполучених Штатів Америки;

– дані Організації з безпеки і співробітництва в Європі щодо кількості порушень перемир'я на Сході України, а також інформація про перешкоджання сторонами конфлікту на Донбасі роботі спеціальної моніторингової місії ОБСЄ;

– аналіз ракетних потужностей Росії у Калінінградській області, а також нарощування Китаєм свого флоту;

– можливе створення Північною Кореєю міжконтинентальної балістичної ракети, яка могла б досягти території США (<http://www.dw.com/uk>).

Проте незважаючи на природну зосередженість західних політиків на власних проблемах, українське питання залишалося у порядку денному. Зокрема, голова мюнхенської конференції, радник канцлера ФРН з питань оборони та зовнішньої політики В. Ішінгер ще на брифінгу конференції говорив про сподівання, що адміністрація США зможе долучитися до мінського формату на рівні держсекретаря або віце-президента: «Можливо тоді б Україні було б надано кращі гарантії безпеки, ніж у 1994 р.». Така увага і турбота організаторів конференції, звісно, дорогого коштує, але, за справедливим зауваженням В. Вдовиченка, «важливо, наскільки Україна зможе бути почутою провідними країнами світу та переконати їх у стійкості своїх європейських прагнень» (<http://uain.press/blogs/viktoriya-vdovychenko-myunhen-ta-bezpeka-slovnyk-dlya-rozuminnya>).

Про збереження інтересу до України свідчать заяви європейських політиків. Зокрема, у спільній панельній дискусії з Президентом України міністр закордонних справ Великої Британії Б. Джонсон висловився на користь територіальної цілісності України і наголосив: «Я хочу запевнити, що Велика Британія цілком і повністю слідкує за подіями на Сході України, зокрема в Авдіївці» (<http://uain.press/blogs/viktoriya-vdovychenko-myunhen-ta-bezpeka-slovnyk-dlya-rozuminnya>).

Канцлер Німеччини А. Меркель, повідомляє «РБК-Україна», у своєму виступі на мюнхенській конференції розповіла про роль Німеччини у вирішенні світових військових конфліктів. Поряд з оцінкою ситуації щодо Афганістану і Сирії вона згадала про війну на Сході України, нормандський формат переговорів і мінські угоди. Також вона підкреслила роль НАТО у світлі того, що відбувається у світі, а також зазначила, що найважливішим партнером ЄС є США. Також А. Меркель укотре зазначила, що Росія підтримує сепаратистів на Донбасі.

Віце-президент США М. Пенс, який також узяв участь у роботі Мюнхенської конференції з безпеки, у своєму виступі підкреслив, що США підтримує Євросоюз і НАТО. Крім того, він висловив позицію щодо виконання мінських угод. «Ми повинні закликати Росію до відповідальності і вимагати, щоб вона поважала мінські угоди. І почала деескалацію насильства на Сході України», – заявив М. Пенс (<https://www.rbc.ua/ukr/news/ssha-zashchitu-trampapodnimali-istrebiteli-1487489068.html>).

Слід зауважити, що, на думку спостерігачів, знаковим був той факт, що віце-президент США сам торкнувся української теми у своїй промові, а не у відповідь на поставлені йому питання, як це було з деякими іншими топовими учасниками. Зокрема, коли він укотре запевнив, що США, Велика Британія, Німеччина та Канада продовжуватимуть підтримувати союзників і міжнародний порядок, М. Пенс після невеликої паузи додав: «Це ж стосується і України» (<http://www.bbc.com/ukrainian/features-39021816>).

Оцінюючи промову М. Пенса, професор Д. Девіс, який до цього працював радником у А. Меркель, Г. Клінтон і структурах НАТО, розповів ВВС, що «М. Пенс зробив дві речі: завірив Україну і європейців, а також послав Москві чіткий сигнал, що це питання (ситуації в Україні – Прим. авт.) залишається важливим для Сполучених Штатів Америки, і вони не будуть раптом закривати очі на те, що відбувається на Сході України та у Криму».

У свою чергу глава МЗС Росії С. Лавров укотре висловив упевненість у необхідності прямих переговорів України з керівниками самопроголошених «республік». Як вказує «РБК-Україна», у своїй промові на конференції російській дипломат заявив, що альтернатив переговорів між Києвом і тимчасово окупованими Донецьком і Луганськом РФ не бачить.

Серед важливих для України особливостей цьогорічної Мюнхенської конференції з безпеки слід відзначити перший в історії цього заходу український ланч за темою: «Безпека України в мінливому світовому порядку», який було організовано незалежною організацією «Ялтинська європейська стратегія» (YES). Серед учасників заходу Д. Петреус, генерал армії США, директор ЦРУ (2011–2012 рр.), який претендує на посаду радника Д. Трампа з нацбезпеки після відставки М. Флінна; А. Фог Расмуссен, Генеральний секретар НАТО (2009–2014 рр.); экс-президент Польщі О. Квасневський, а також політичні лідери, глави компаній, експерти і представники ЗМІ України та світу. За оцінками ВВС, український ланч підтвердив, що криза відносин між бізнесменом В. Пінчуком і офіційним Києвом триває. Офіційні українські топ-посадовці не були присутні, але серед інших представників українського істеблішменту захід відвідав мер Києва В. Кличко, экс-прем'єр А. Яценюк, экс-міністр фінансів Н. Ярецько, депутат С. Тарута (<http://www.bbc.com/ukrainian/features-39021816>).

«Основна проблема, щоб переконати адміністрацію США в тому, що Америка стане великою лише тоді, коли Україна буде сильною. Україні потрібна військова підтримка, надання оборонного озброєння. Друзів не можна зраджувати і кидати, їм необхідно допомагати», – підкреслив А. Фог Расмуссен, обігруючи передвиборне гасло президента США Д. Трампа «Зробимо Америку знову великою» (<https://www.rbc.ua/ukr/news/ssha-zashchitu-trampa-podnimali-istrebiteli-1487489068.html>).

Не минули учасники ланчу і питання євроатлантичного співробітництва і перспектив України. Зокрема, можливий претендент на посаду радника президента США, генерал армії Д. Петреус висловив обережний оптимізм щодо українських перспектив членства у НАТО: «Якщо б у 1980-х хтось спитав мене “Чи можете ви уявити, що Естонія, Латвія та Литва будуть у НАТО?”, я б імовірно відповів, що ні. І тим не менше, це сталося!» (<http://www.bbc.com/ukrainian/features-39021816>).

Разом з тим аналіз поточної ситуації у світі змушує експертне середовище констатувати, що у ставленні до українських проблем відчувається помітна еволюція. «Дійсно, існує певна втома від України», – констатує Ю. Романенко. За його словами, не в останню чергу це викликано дуже обмеженими результатами реформ безпосередньо в Україні. І, за словами експерта, ця ситуація в міжнародній політиці може ще погіршитися, адже поступово до влади у Європі приходять нові політики, які не діяли під час початку кризи в Україні і, відповідно, мають менше політичних сентиментів та

відповідальності щодо, наприклад, тих-таки мінських угод.

На зазначену вище еволюцію у ставленні до проблеми звертає увагу і професор Д. Девіс. «Це одне з відкритих питань, які ускладнюють відносини між США та Росією і роблять неможливим їх нормалізацію, поки воно не вирішене. Але воно не є головним для адміністрації Д. Трампа – він значно більше фокусується на тероризмі і біженцях», – наголошує політичний експерт. І ця еволюція пов'язується не лише зі зміною у Білому домі чи внутрішньоєвропейськими викликами і терористичною загрозою. Українське питання дедалі більше набуває зтяжнього характеру, а відтак його вирішення перестає бути нагальною проблемою міжнародної політики. «Українське питання залишається на порядку денному. Але люди почали усвідомлювати, що це проблема, яка не буде вирішена найближчим часом. На жаль, думаю, що ми маємо ще один “заморожений конфлікт”», – констатує професор Д. Девіс (<http://www.bbc.com/ukrainian/features-39021816>).

Певною ознакою зазначеної експертом тенденції стало і те, що цього разу Президента П. Порошенка запросили до виступу в день відкриття конференції, у п'ятницю ввечері, хоча головним днем вважається наступний, коли виступає більшість основних спікерів. Принаймні в останні роки глава Української держави озвучував свою промову саме по суботах.

У своєму виступі П. Порошенко вкотре критикував російського президента В. Путіна. Крім того, він заявив, що західні країни не повинні відмовлятися від санкцій щодо Росії до того, поки вона не піде з Донбасу чи Криму. П. Порошенко наголосив, що підтримка України є найдешевшим способом захисту безпеки вільного світу. Крім того, він заявив про неможливість вирішення конфлікту на Донбасі без участі Києва. «Будь-яка угода за нашою спиною буде анульована», – резюмував Президент України (<http://eizvestia.com/uk/politika-ukr/full/338-pidsumki-myunxenskoj-konferencii-bezpeki-chogo-chekati-ukraini>).

Слід відмітити доволі критичну реакцію експертного середовища. Так, політолог, директор Фонду гуманітарних стратегій М. Павлів на своїй сторінці у Facebook зауважив: «З півтори години панельної дискусії, у якій він (П. Порошенко. – Прим. авт.) був фактично статистом, Україні і Порошенко відвели не більше трьох хвилин».

Аналогічну думку висловив у своїй статті на сторінках інтернет-видання «Європейська правда» журналіст С. Сидоренко. На переконання автора, виступ П. Порошенка, який стосувався конфлікту на Сході України, випав із загального контексту глобальних проблем, які обговорювалися на конференції. «Україна поступово йде з порядку денного – з переліку тем, які обговорюють світові лідери. У Мюнхені це стало очевидним. І справжня проблема не в тому, що увага до України знижується, адже це не могло не статися. У світі повно інших гарячих тем, не пов'язаних з нами... Проблема в іншому: офіційний Київ виявився не готовий до нової реальності, до того, що ми повинні конкурувати за увагу світу», – зазначає журналіст С. Сидоренко (<http://rian.com.ua/analytics/20170220/1021571676.html>).

Схожу позицію озвучив і директор Інституту аналізу та менеджменту політики Р. Бортник. Він перерахував, «про що мав би говорити український президент в Мюнхені. 1. Про “мюнхенські гарантії” – розробку і погодження ключовими світовими політичними гравцями комплексних гарантій

суверенітету і безпеки України не тільки у військовій, а і в політичній, і економічній сферах, замість Будапештського меморандуму. При цьому такі гарантії (і саме питання) потрібно ставити на голосування Радбезу ООН (де ми зараз головуємо). 2. Про українську “дорожню карту” виконання мінських угод 3. Про створення міжнародного фонду відновлення України (особливо регіонів, постраждалих від бойових дій). 4. Про розширення зони вільної торгівлі з ЄС, інтенсифікації торгівлі з США. Але, на жаль, поки що схоже, наш МЗС і Президент – чужі на цьому “святі життя”. Знову в значній мірі поза контекстом і не здатні запропонувати продуктивних для Заходу рішень» (<http://rian.com.ua/analytics/20170219/10215596667.html>).

На необхідності зміни ставлення до українського питання і необхідності адекватних дій вказує і директор Інформаційно-аналітичного центру «Перспектива» П. Рудяков. На його думку, «є підстави вважати, що Франція і Німеччина готові запропонувати не тільки “дорожню карту” виконання мінських угод, але і новий підхід до оцінки подій у Донбасі. Якщо раніше ми були жертвою, у всьому праві, чесні і непорочні, а тепер частина відповідальності покладається і на Київ, і до цього треба бути готовими. А наша дипломатія, мабуть, до цього не готова» (<http://rian.com.ua/analytics/20170218/1021538577.html>).

Тим не менше, спільні пошуки шляхів врегулювання все ж таки тривають, і черговою спробою наближення миру стала зустріч на полях мюнхенської конференції міністрів закордонних справ країн «нормандської четвірки». Як повідомляє кореспондент 5 каналу, під час засідання були обговорені питання посилення насилля, що сталося за останні два тижні, і всі сторони домовилися, що потрібно реалізовувати домовленості тристоронньої контактної групи у Мінську, яку досягли два дні тому – режим тиші від 20 лютого. Говорили про домовленості, які й досі не втілені, – відведення важкого озброєння від лінії розмежування, дати можливість місії ОБСЄ здійснювати контроль. Міністри домовилися, що Червоний Хрест отримає доступ до полонених. «У нас немає жодної альтернативи мінським домовленостям. Звичайно, усе відбувається недостатньо швидко і у нас попереду ще багато роботи. Ми повинні продовжувати докладати зусиль до розв’язання конфлікту – це наш обов’язок», – наголосив міністр закордонних справ Франції Ж.-М. Еро (<http://www.5.ua/polityka/rezhym-tyshi-ta-dostup-do-polonenykh-chym-zakinchylasia-zustrich-normandskoi-chetvirky-u-miunkheni-138886.html>).

Необхідність збереження мінських домовленостей підкреслила і федеральний канцлер Німеччини А. Меркель. «Є одне істотне питання: ініціатива з нормандським форматом у конфлікті між Росією та Україною... Я не можу поки що сказати, що виконано всі пункти мінських домовленостей, але “Мінськ” і далі залишається основою для нашої співпраці. Ми маємо зробити все, щоб було стійке припинення вогню», – наголосила канцлер Німеччини.

На важливості мінських домовленостей також акцентувала увагу верховний представник ЄС із зовнішньої політики та політики безпеки Ф. Могеріні. «Ви знаєте, що ми ввели санкції проти Росії через анексію Криму, що порушує світове право, та її участь у конфлікті на Сході України. І ці санкції тісно пов’язані з виконанням мінських домовленостей. Це залишається нашою позицією. Однак ідеться не про те, скасувати санкції чи залишити їх у силі, а про те, щоб знайти рішення для східної України та всієї країни загалом – через

виконання мінських домовленостей», – заявила вона (<http://eizvestia.com/uk/politika-ukr/full/338-pidsumki-myunxenskoj-konferencii-bezpeki-chogo-chekati-ukraini>).

Разом з тим експерти вказують на потенційні загрози узгодженим діям української влади і її західних партнерів. Зокрема, політолог А. Золотарьов зауважує, що в Мюнхені західні партнери України акцентували увагу на тому, що вона повинна виконувати мінські угоди, «при цьому канцлер Німеччини наголосила про першочерговість політичної частини “Мінська”». «Це те, що українська влада робити не хоче, і для цього у неї немає політичного ресурсу. Тобто Україна ризикує найближчим часом розійтися із західними партнерами в розумінні цих питань», – резюмував А. Золотарьов (<http://nk.org.ua/politika/v-myunhine-napomnili-ukraine-o-vajnosti-minskih-soglasheniy-ekspert-90230>).

У свою чергу політолог Т. Чорновіл висловлює більш схвальні оцінки щодо результатів мюнхенської конференції. «Зараз багато критиків каже, що про Україну там ніхто не говорив. Але вона дала кристалізацію по Росії. Нам зараз основне, щоб у Європі нарешті відчули, що це не наша, а їхня проблема, що це загроза для них... На минулій мюнхенській конференції до цього ставилися з неймовірним скепсисом: Росія воює в Україні, це їхні пострадянські “розборки”... Кардинальна різниця між 2015, 2016 і 2017 р. – тема Росії: Росія в кібератаках, Росія втручається у вибори в інших країнах, Росія – поширювач інформаційних фейків. Це розцінюється як загроза безпеці західного світу. Це творення образу реального ворога, яким є Росія, має для нас колосальне значення. Сьогодні Україна – це країна, після якої наступними можуть стати вони», – наголосив Т. Чорновіл (<https://hromadskeradio.org/programs/hromadska-hvylya/yevropeyskyu-mayatnyk-sympatiyi-znovu-pishov-u-napryamku-ukrayiny-chornovil>).

На збереженні уваги до української проблеми наголошує і політичний оглядач Н. Кравченко. «Ми не займали перше місце по увазі на цій конференції, перше місце займав, звичайно, Д. Трамп, але ми були і не на останньому місці. Колеги відмічали, що завжди Президент П. Порошенко виступав у суботу, коли були головні панелі, а в цей раз він виступав у п'ятницю ввечері. Але, на мою думку, це не так важливо, а важливо, що саме сказав П. Порошенко у своїй промові. Він був доволі емоційним, у деяких моментах навіть різким. Він нагадав, до чого призводить політика стримування агресора... Тобто українське питання повернули в порядок денний» (<https://hromadskeradio.org/programs/rankova-hvylya/putin-proponuye-yevropi-neprykrytyu-habar-ekonomichne-zrostannya-magda>).

У свою чергу політолог Є. Магда заперечив щодо недоречного акцентування Україною на своїх проблемах. «Я думаю, що П. Порошенко сказав правильно, розставивши акценти саме в такий спосіб і саме в Мюнхені. Хто, як не П. Порошенко, мав говорити про війну в Україні? Тим більше на фоні загострення в Авдіївці. Тим більше на фоні того, що не лише українська, але і європейська еліти приголомшені Д. Трампом. Але парадокс в тому, що ...так званий паспортний указ Путіна підтвердив, що П. Порошенко був правий», – наголосив Є. Магда (<https://hromadskeradio.org/programs/rankova-hvylya/putin-proponuye-yevropi-neprykrytyu-habar-ekonomichne-zrostannya-magda>).

Отже, 53 Мюнхенська конференція з питань безпеки завершилася. За її

результатами вже зроблено певні висновки. Експерти висловили свої іноді суперечливі думки та надали доволі неоднозначні оцінки. Проте остаточні підсумки підіб'є час. І саме він підтвердить правоту оптимістів чи помилковість прогнозів песимістів. Проте усім слід мати на увазі головний меседж конференції про мінливість сучасного світу і бути готовими до адекватних дій.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Звернення Верховної Ради України «Про остаточний Звіт ОБСЄ/БДІПЛ за результатами спостереження на виборах до Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації 2016 року» (назва документа – за першоджерелом)

Верховна Рада України підтверджує свою підтримку діяльності Бюро з демократичних інститутів та прав людини ОБСЄ, спрямованої на допомогу державам-учасникам ОБСЄ у забезпеченні повної поваги до прав людини та основних свобод, дотримання верховенства права та просування принципів демократії, а також розбудову та посилення демократичних інститутів. Здійснення неупередженого спостереження за виборами є важливою складовою мандата цієї авторитетної автономної інституції ОБСЄ, що дає змогу оцінити стан виконання державами-учасниками ОБСЄ власних зобов'язань у сфері гуманітарного розвитку.

Водночас змушені констатувати, що нині світова спільнота зіштовхується із серйозними викликами для демократичних стандартів виборів і демократичних інститутів у цілому, а також є свідком глибокої кризи міжнародної системи безпеки, що є наслідком порушення Російською Федерацією базових принципів міжнародного права та повною зневагою до суверенітету інших держав, зокрема України.

Військова агресія Російської Федерації в Україні створила кричущі виклики у сфері забезпечення зобов'язань держав-учасниць ОБСЄ щодо людського виміру. Наслідком незаконної окупації РФ АР Крим і Севастополя, окремих районів Донецької та Луганської областей України стали понад 10 тис. смертей, мільйони біженців і внутрішньо переміщених осіб, а також системна політика репресій громадян України на цих окупованих територіях.

При цьому спостерігається цинічна і планомірна політика Російської Федерації нав'язати силою та шантажем власне бачення «демократичних стандартів», які стосуються і виборчих процесів.

У цьому зв'язку Верховна Рада України висловлює своє занепокоєння тим, що в Остаточному звіті місії ОБСЄ/БДІПЛ щодо виборів до Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації знехтувано засадничим принципом, закріпленим у Декларації принципів міжнародного спостереження за виборами, яку підписала ОБСЄ 27 жовтня 2005 р.

Згідно з цим принципом, справжні демократичні вибори є проявом суверенітету, що належить народові країни, чие вільне волевиявлення становить основу влади та легітимності уряду. Відповідно до виборчого законодавства Російської Федерації, депутати Державної думи обираються за змішаною системою: половина депутатів обираються в одномандатних виборчих округах, а друга половина – у федеральному виборчому окрузі за партійними списками.

Неприпустимим є те, що АР Крим та Севастополь, які є невід'ємною частиною суверенної території України, розглядалися як складові частини федерального округу. Більше того, у Криму були утворені чотири одномандатні округи.

Таким чином, вибори до Державної думи були проведені на території іноземної держави, на яку не поширюється суверенітет Російської Федерації.

Унаслідок таких виборів Державна дума Федеральних зборів РФ VII скликання не може вважатися легітимно обраною.

На жаль, Остаточний звіт місії ОБСЄ/БДПЛ щодо виборів до Державної Думи Російської Федерації 2016 року не містить жодної юридичної оцінки впливу проведення голосування в Криму та м. Севастополь на результати цих виборів.

У Звіті навіть не згадується той факт, що АР Крим і Севастополь є незаконно окупованими Російською Федерацією територіями. Натомість неможливість моніторингу за виборами у Криму у Звіті пояснюється «відсутністю консенсусу у питаннях статусу Криму серед країн-учасниць ОБСЄ», при цьому про домовленість щодо включення до Остаточного звіту саме такого формулювання було оголошено публічно окремими членами ЦВК РФ безпосередньо після дня голосування.

Вважаємо таке пояснення неприпустимим, оскільки статус АР Крим і м. Севастополь як невід'ємної складової суверенної території України не є і не може бути предметом для обговорення. Нагадуємо, що резолюції ГА ООН № 68/262 та 71/205 чітко визначають статус АР Крим і м. Севастополь як частини території України, засуджують спробу їх анексії з боку РФ та наголошують на відсутності будь-яких підстав для зміни їхнього статусу.

У Звіті відсутній навіть базовий аналіз впливу обставин і проблем, що виникли у виборчому процесі в Російській Федерації внаслідок проведення псевдоголосування на тимчасово окупованій території України. Вважаємо неприпустимим оприлюднення у Звіті статистики щодо кількості виборців, дільниць, бюлетенів на виборах до Державної думи Федеральних зборів РФ, що враховує незаконно окуповану територію АР Крим і м. Севастополь.

Верховна Рада України змушена вкотре привернути увагу до таких грубих порушень норм міжнародного права, прав і свобод людини, спричинених спробою анексії АР Крим та м. Севастополь й організацією псевдоголосування на цій тимчасово окупованій території України:

1. Голосування на виборах до Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації у 2016 р. відбувалося з використанням списків виборців, які були попередньо сфальшовані шляхом включення до них громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь. Натомість достовірність списків виборців і обґрунтованість права голосу на виборах є важливим стандартом демократичних виборів; безпідставність включення громадян України до списків виборців на виборах до Державної думи Російської Федерації доведена міжнародним визнанням Автономної Республіки Крим і Севастополя як невід'ємної частини України, а також неспростовним фактом примусового набуття громадянства Росії жителями Криму.

2. Факт проведення примусової «паспортизації» громадян України в Криму зафіксовано на міжнародному рівні у резолюції Європейського парламенту від 4 лютого 2016 р., а механізми кричущого порушення прав

людини шляхом свавільного наділення або позбавлення громадянства безпосередньо відображені у російському законодавстві, ухваленому у зв'язку із незаконною окупацією Російською Федерацією Кримського півострова.

3. Юридична нікчемність організації голосування в Криму на підставі включення до сфальшованих списків виборців громадян України доведена існуючими міжнародними зобов'язаннями у сфері громадянства. Зокрема, законодавство про громадянство, встановлене однією державою, визнається іншими державами тільки за умови його відповідності чинним міжнародним конвенціям, міжнародному звичаєвому праву та принципам права, які є загально визнаними стосовно громадянства. Міжнародне визнання факту незаконної окупації та спроби анексії частини території України та незаконності набуття жителями АР Крим і м. Севастополь громадянства Російської Федерації об'єктивно має спричинити визнання на міжнародному рівні фальсифікації списків виборців, використаних на виборах до Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації VII скликання.

4. Проведення псевдоголосування на тимчасово окупованій території України та врахування його результатів під час формування Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації VII скликання є не лише абсурдним з точки зору міжнародного права та принципу недоторканності кордонів, а й засвідчує загальну невідповідність російського виборчого законодавства міжнародним виборчим стандартам. У зв'язку з тим, що чинне російське законодавство передбачає можливість врахування так званого «голосування» на тимчасово окупованій території України, воно не може бути визнане таким, що відповідає міжнародним правовим стандартам у галузі виборчого права.

5. Процес формування так званих «списків виборців» у Криму для псевдоголосування на виборах до Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації VII скликання має ознаки порушення Російською Федерацією положень міжнародного гуманітарного права щодо заборони на переміщення населення держави-окупанта на окупованій території іншої держави, враховуючи неконтрольований процес перетину міжнародно визнаного державного кордону України громадянами Російської Федерації та їх постійне проживання в межах Автономної Республіки Крим і м. Севастополь.

З огляду на це, Верховна Рада України вважає вибори до Державної думи Російської Федерації грубим порушенням основних принципів і норм міжнародного права, зокрема у сфері громадянства, Статуту Організації Об'єднаних Націй, Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року, Резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Територіальна цілісність України» № 68/262, ухваленої 27 березня 2014 року на 68-й сесії ГА ООН, та Резолюції Генеральної асамблеї ООН «Стан з правами людини у АР Крим та м. Севастополь (Україна)» № 71/205, ухваленої 19 грудня 2016 року на 71-й сесії ГА ООН.

Як наслідок, вибори до Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації VII скликання, їхні результати і юридичні наслідки та, відповідно, склад, повноваження, акти та рішення Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації VII скликання не можуть бути визнані легітимними.

Вважаємо, що відсутність в Остаточному звіті місії спостереження

ОБСЄ/БДПЛ належної правової оцінки голосування на виборах до Державної Думи Російської Федерації, зокрема на тимчасово окупованій території України, є несправедливим і стосовно громадян Російської Федерації, які мають право на проведення вільних і чесних виборів.

Водночас відсутність належної реакції ОБСЄ/БДПЛ на імітацію однією державою виборів на території іншої держави прямо суперечить інтересам міжнародного співтовариства, зацікавленому у безпеці та демократичному розвитку регіону.

Викликає занепокоєння, що Звіт місії ОБСЄ/БДПЛ про спостереження за парламентськими виборами в Російській Федерації в 2016 році може бути використаний державою-агресором для легітимізації своїх дій на території України, що ускладнить ключове для ОБСЄ завдання з виправлення порушень і відновлення поваги до принципів Гельсінського заключного акта, зокрема поваги до суверенітету і територіальної цілісності та забезпечення недоторканності кордонів.

У зв'язку з вищевикладеним, Верховна Рада України заявляє про неприпустимість ігнорування в Остаточному світі місії ОБСЄ/БДПЛ за результатами спостереження на виборах до Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації 2016 року фактів незаконного голосування на території незаконно окупованих Автономної Республіки Крим і Севастополя, а також закликає ОБСЄ/БДПЛ оперативно розробити стандарти реагування та оцінювання викликів для виборчих стандартів, пов'язаних з агресивними діями одних держав-учасниць ОБСЄ на території інших.

Звертаємося до країн-членів ОБСЄ з проханням підтримати звернення до ОБСЄ/БДПЛ щодо необхідності негайно розробити нову методiku підготовки звітів, яка б включала оцінку ситуації, пов'язаної з окупацією частини території України Російською Федерацією.

Крім того, закликаємо ОБСЄ/БДПЛ вивчити усі обставини підготовки Остаточного звіту місії спостереження на виборах до Державної Думи Росії з метою недопущення політичного впливу на міжнародних спостерігачів (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 23.02*).

А. Парубій зазначив, що «ми не повинні забувати про окупований Крим та долю українців, які залишилися під окупацією».

Голова Верховної Ради України А. Парубій, відкриваючи пленарне засідання у четвер, 23 лютого, нагадав, що сьогодні у стінах парламенту відзначається День Криму. «У рамках проведення цього дня у кулуарах третього поверху розгорнуто фотовиставку “Боротьба крізь роки”, виставку кримськотатарського декоративно-ужиткового мистецтва та фотовиставку портретів сучасних кримських політв'язнів, – повідомив він. – Ніхто не має права торгувати Україною, ми звільнимо Крим, тому що Крим – це Україна!».

А. Парубій запросив колег оглянути в перервах між роботою розгорнуті в кулуарах парламенту експозиції (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 23.02*).

Перший заступник Голови Верховної Ради України І. Геращенко і комісар Євросоюзу з питань гуманітарної допомоги та управління кризами Х. Стилліанідес обговорили безпекову і гуманітарну ситуацію на Донбасі.

«Ми вдячні Європейській комісії за підтримку України і гуманітарну допомогу громадянам, які постраждали від російської агресії на Донбасі», – сказала перший заступник Голови Верховної Ради України І. Геращенко під час зустрічі з комісаром Євросоюзу з питань гуманітарної допомоги та управління кризами Х. Стилліанідесом.

Учасники зустрічі обговорили поточну безпекову і гуманітарну ситуацію на Донбасі, а також подальшу співпрацю української влади та Європейської комісії в гуманітарній сфері.

І. Геращенко поінформувала європейських політиків про зусилля української влади у відбудові об'єктів інфраструктури та гуманітарної сфери. Політик висловила сподівання, що ЄС і надалі підтримуватиме програми з реінтеграції Донбасу та надання допомоги людям, які постраждали внаслідок російської агресії. У цьому контексті І. Геращенко звернулася до європейських колег з проханням розглянути можливість надання додаткового технічного обладнання для переоснащення КПВВ, зауваживши, що це допоможе не лише пришвидшити процес перетину громадянами лінії розмежування, а й сприятиме боротьбі з корупцією на пропускних пунктах.

Під час зустрічі перший заступник Голови Верховної Ради зазначила, що одним з ключових для української сторони питань, зокрема і в контексті переговорів тристоронньої контактної групи у Мінську, є доступ міжнародних гуманітарних організацій на тимчасово окуповані території Донецької та Луганської областей (***Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).***

Перший заступник Голови Верховної Ради України І. Геращенко та заступник голови Комітету з питань євроінтеграції М. Іонова обговорили зі співголовою ПА ЄВРОНЕСТ, членом парламенту Республіки Молдова М. Луну питання активізації роботи асамблеї.

Учасники зустрічі наголосили, що серед членів ПА ЄВРОНЕСТ три країни – Україна, Молдова і Грузія – ратифікували угоди про асоціацію з ЄС і потребують поглибленої співпраці в рамках «Східного партнерства», що потрібно врахувати в тому числі в роботі ПА ЄВРОНЕСТ.

І. Геращенко привітала колег з початком засідання робочої групи ПА ЄВРОНЕСТ у Києві і наголосила на важливості координації зусиль у першу чергу України, Грузії і Молдови в питаннях євроінтеграції.

Під час зустрічі сторони також обговорили питання двостороннього міжпарламентського діалогу з Молдовою і домовилися про його активізацію.

Також І. Геращенко поінформувала про безпекову і гуманітарну ситуацію на Донбасі, детально розповіла про останню ескалацію конфлікту та обстріли Авдіївки, про роботу мінських робочих груп і зусилля України щодо дипломатичного врегулювання конфлікту.

І. Геращенко і М. Іонова відзначили важливість особистих поїздок політиків інших країн на Донбас і подякували співголови ПА ЄВРОНЕСТ від

Європарламенту Р. Хармс, яка відвідала Авдіївку. Сторони обговорили можливість поїздки депутатів парламентів країн, членів ПА ЄВРОНЕСТ, на Донбас для ознайомлення з гуманітарною і безпековою ситуацією.

У свою чергу співголова ПА ЄВРОНЕСТ, член парламенту Республіки Молдова М. Лупу підтримав цю ініціативу. Він висловив сподівання, що нинішнє засідання робочої групи ПА ЄВРОНЕСТ матиме продуктивний характер.

На зустрічі були присутні заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції М. Іонова, член робочої групи з питань регламенту ПА ЄВРОНЕСТ, член парламенту Республіки Молдова А. Загородній та Надзвичайний і Повноважний Посол Молдови в Україні Р. Болбачян (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).*

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про ратифікацію Договору між Україною та Урядом Малайзії про взаємну правову допомогу в кримінальних справах» (назва документа – за періодджерелом).

Верховна Рада України ратифікувала Договір між Україною та Урядом Малайзії про взаємну правову допомогу в кримінальних справах, підписаний 4 серпня 2016 р. у м. Путраджая, який набирає чинності на 30 день після дати отримання останнього повідомлення про завершення внутрішніх процедур, передбачених національним законодавством кожної зі сторін для набрання чинності цим Договором.

Законопроект зареєстровано за № 0128 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 22.02).*

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про ратифікацію Договору між Україною та Урядом Малайзії про видачу правопорушників» (назва документа – за періодджерелом).

Верховна Рада України ратифікувала Договір між Україною та Урядом Малайзії про видачу правопорушників, підписаний 4 серпня 2016 р. у м. Путраджая, який набирає чинності на 30 день після дати отримання останнього повідомлення про завершення внутрішніх процедур, передбачених законодавством кожної зі сторін для набрання ним чинності.

Законопроект зареєстровано за № 0129 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 22.02).*

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Європейським Союзом про участь України в програмі ЄС “Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014–2020)”» (назва документа – за періодджерелом).

Верховна Рада України ратифікувала Угоду між Урядом України і Європейським Союзом про участь України в програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014–2020)», вчинену 4 травня 2016 р. у Брюсселі, яка набирає чинності з дати,

коли Україна поінформує комісію дипломатичними каналами про виконання своїх внутрішньодержавних процедур.

Законопроект зареєстровано за № 0130 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 22.02).*

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про приєднання до Протоколу про сталий туризм до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат».

Верховна Рада України постановила приєднатися до Протоколу про сталий туризм до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат, вчиненого 27 травня 2011 р. у Братиславі, який набирає чинності для України на 90 день після дати передачі на зберігання депозитарію документа України про приєднання.

Законопроект зареєстровано за № 0131.

Народні депутати відхилили проект Постанови про скасування рішення Верховної Ради України від 22 грудня 2016 р. про прийняття в цілому Закону України «Про амністію у 2016 році» з урахуванням пропозицій Президента України № 4255-П (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 22.02).*

Верховною Радою України прийнято Постанову «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: “Права дитини в Україні: забезпечення, дотримання, захист”».

Верховна Рада України схвалила Рекомендації парламентських слухань на тему: «Права дитини в Україні: забезпечення, дотримання, захист» і доручила Кабінету Міністрів України до 1 квітня 2017 р. поінформувати Верховну Раду України про стан реалізації цих Рекомендацій.

Постанову зареєстровано за № 5523.

За результатами голосування відхилено проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: “Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні”» № 5540 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 22.02).*

21 лютого відбулося ранкове пленарне засідання Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України А. Парубій після реєстрації народних депутатів нагадав, що 20 лютого минула третя річниця з дня кривавих розстрілів під час Революції гідності на майдані Незалежності.

Народні депутати хвилиною мовчання вшанували пам'ять героїв Небесної Сотні.

Головуючий повідомив, що 17 лютого Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 р. у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, Ф. Бендюженка, включеного до виборчого списку політичної партії «Народний фронт».

Новообраний народний депутат перед вступом на посаду склав присягу перед Верховною Радою.

Представники депутатських фракцій і груп виступили з оголошеннями, заявами, пропозиціями.

Народні депутати розглянули питання про порядок денний шостої сесії Верховної Ради України VIII скликання (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02*).

Верховною Радою України прийнято за основу проект закону України «Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”».

Законопроектом пропонується надати право на встановлення статусу учасника бойових дій особам, які одержали тілесні ушкодження (тяжкі, середньої тяжкості, легкі), що не призвели до інвалідності, під час участі у Революції гідності та включені до відповідного переліку осіб, який затверджується Міністерством охорони здоров'я України.

Проектом передбачено, що ця норма не поширюється на працівників міліції, осіб, які проходили службу в правоохоронних органах спеціального призначення, військовослужбовців внутрішніх військ, Збройних сил України та інших військових формувань, які одержали тілесні ушкодження (тяжкі, середньої тяжкості, легкі) під час виконання службових обов'язків, пов'язаних з подіями Революції гідності.

Проектом також пропонується надати право на встановлення статусу інваліда війни громадянам, які стали інвалідами внаслідок поранень чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння: а) на території проведення антитерористичної операції, де органи державної влади здійснюють свої повноваження; б) населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення, під час її проведення.

У тексті проекту закону пропонується терміни «Велика Вітчизняна війна 1941–1945 років», «Велика Вітчизняна», «Велика Вітчизняна війна та війна з Японією», «Велика Вітчизняна війна 1941–1945 років та війна 1945 року з імпералістичною Японією» замінити на «Друга світова війна».

Проект закону зареєстровано за № 5697 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02*).

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення зміни до Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності” щодо заходів забезпечення вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні» (назва документа – за першоджерелом).

Законом розд. V «Прикінцеві положення» Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» доповнено п. 62 такого змісту: «Встановити, що дія частини третьої статті 24 цього Закону не поширюється на надання земельної ділянки на Алеї Героїв Небесної Сотні (Інститутська), 3, у Печерському районі міста Києва із земель комунальної власності в користування Національному меморіальному комплексу Героїв Небесної Сотні

– Музею Революції Гідності для будівництва, експлуатації та обслуговування меморіально-музейного комплексу. Будівництво меморіально-музейного комплексу має бути здійснено відповідно до проекту, розробленого за результатами відкритого конкурсу на кращий проект цього меморіально-музейного комплексу, проведеного в установленому Кабінетом Міністрів України порядку та затвердженого з урахуванням результатів громадського обговорення конкурсних пропозицій».

Закон прийнято з урахуванням поправки, згідно з якою забороняється подальша зміна цільового призначення і власника користувача земельної ділянки, а також передача ділянки чи приміщень музею в оренду чи суборенду.

Законопроект зареєстровано за № 6068 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2017. – 21.02).

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до додатків № 3 та № 7 до Закону України “Про Державний бюджет України на 2017 рік” щодо уточнення субвенції» (назва документа – за першоджерелом).

Законом внесено зміни до дод. № 3 «Розподіл видатків Державного бюджету України на 2017 рік» і № 7 «Міжбюджетні трансферти (інші дотації та субвенції) з Державного бюджету України місцевим бюджетам на 2017 рік», затверджених Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», згідно з якими у найменуванні бюджетної програми «субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих осіб, визначених абзацами 5-8 пункту 1 статті 10, а також для осіб з інвалідністю I–II групи, визначених абзацами 11–14 частини другої статті 7 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, та осіб, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, та потребують поліпшення житлових умов» (код 2511120) слова та цифри, «визначених абзацами 11–14», замінено словами та цифрами, «визначених пунктами 11–14».

Закон прийнято з урахуванням пропозицій. Законопроект зареєстровано за № 5663 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2017. – 21.02).

Верховною Радою України прийнято за основу проект закону України «Про внесення змін до законодавчих актів України з питань забезпечення жилими приміщеннями військовослужбовців та членів сімей військовослужбовців, які загинули під час виконання обов’язків військової служби».

Законопроектом передбачається здійснити посилення соціального захисту громадян, призваних на військову службу під час мобілізації, на особливий період, сімей військовослужбовців, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проведення антитерористичної операції, а також створити правові

підстави для усунення неоднозначності використання нормативно-правових актів у сфері забезпечення житлом військовослужбовців і членів їхніх сімей.

Відповідні зміни пропонується внести до Житлового кодексу Української РСР, ст. 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (назва документа – за першоджерелом) та Статуту внутрішньої служби Збройних сил України.

Проект закону зареєстровано за № 4995.

За результатами голосування на доопрацювання направлено проект закону України «Про внесення зміни до статті 12 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”» № 5027 (назва документа – за першоджерелом).

Головуючий оголосив про виключення зі складу фракції Радикальної партії народного депутата А. Артеменка згідно з протоколом засідання фракції **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).**

Верховною Радою України прийнято Постанову «Про вшанування Героїв України та інформування громадян України про подвиги українських військових» (назва документа – за першоджерелом).

З нагоди третьої річниці початку збройної агресії Російської Федерації проти України з метою інформування громадян України та вшанування героїв України – учасників антитерористичної операції в Україні, утвердження патріотизму в українському суспільстві, популяризації героїзму українських військових, донесення інформації про події в зоні проведення антитерористичної операції.

Верховна Рада України постановила:

1. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України доручити загальноосвітнім і вищим навчальним закладам усіх типів та форм власності облаштувати і систематично оновлювати на території своїх приміщень інформаційно-меморіальні стенди про героїв України та їхні подвиги під час захисту України від збройної агресії Російської Федерації, розробити відповідне положення.

2. Рекомендувати органам місцевого самоврядування забезпечити інформування жителів відповідних територій про героїв України – учасників антитерористичної операції в Україні, які є уродженцями цих територій, шляхом публікування інформації про них в офіційних друкованих виданнях органів місцевого самоврядування, а також шляхом перейменування вулиць і найменування навчальних закладів у населених пунктах, у яких проживали/проживають герої України на їхню честь, встановлення меморіальних дощок та пам'ятних знаків у місцях їх проживання.

3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності, Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти, Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони.

Постанову зареєстровано за № 6045 **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).**

Верховною Радою України прийнято Постанову «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Савченка О. Ю.».

Верховна Рада України достроково припинила повноваження народного депутата України О. Савченка, обраного в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі (партія «Блок П. Порошенка»), у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Постанову зареєстровано за № 5346.

Народні депутати розглянули питання аграрної політики.

На доопрацювання за результатами розгляду у другому читанні та голосування направлено проект закону України «Про державний контроль, що здійснюється з метою перевірки відповідності законодавству про безпечність та якість харчових продуктів і кормів, здоров'я та благополуччя тварин» (реєстр. № 0906).

За результатами розгляду поправок відхилено проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань правового статусу земель фермерського господарства» (реєстр. № 2028а) **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).**

Верховною Радою України прийнято за основу проект закону України «Про внесення змін до Закону України “Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою” (щодо уточнення деяких термінів та понять)».

Законопроектом пропонується привести окремі положення Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» у відповідність до Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», що надасть можливість сільськогосподарським товаровиробникам рибної галузі користуватися можливістю страхового захисту своїх майнових інтересів у разі настання страхових випадків та забезпечить підтримку стабільності фінансового становища і кредитоспроможності товаровиробників у разі загибелі, знищення, втрати або пошкодження застрахованого майна внаслідок будь-яких несприятливих подій.

Проект закону зареєстровано за № 4570.

За результатами голосування відхилено проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо зняття штучних обмежень на реалізацію права на приватизацію і отримання в користування земельних ділянок» (реєстр. № 3190) **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).**

Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання перейменування місцевих державних адміністрацій».

Законом внесено зміни до законів України «Про Кабінет Міністрів України» та «Про місцеві державні адміністрації», якими визначено підстави

перейменування місцевих державних адміністрацій у зв'язку з перейменуванням адміністративно-територіальних одиниць відповідно до вимог Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» та постанов Верховної Ради України й уповноважено Кабінет Міністрів України прийняти відповідне рішення.

Законопроект зареєстровано за № 5541 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).*

Верховна Рада прийняла ряд постанов про призначення позачергових місцевих виборів.

Постановами призначено позачергові вибори на неділю 26 березня 2017 р.

Центральній виборчій комісії з урахуванням пропозицій відповідної територіальної виборчої комісії доручено визначити в установленому порядку обсяг бюджетних видатків, необхідних для проведення позачергових виборів.

Відповідні проекти постанов зареєстровано за № 5618–5618-7, 5618-9–5618-14, 5618-16–5618-19, 5618-21–5618-34, 5618-36–41 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).*

Верховною Радою України прийнято Постанову «Про внесення зміни до Постанови “Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж міста Горлівка та Бахмутського району Донецької області”».

Постановою № 5139 у п. 1 Постанови Верховної Ради України «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж міста Горлівка та Бахмутського району Донецької області» від 8 вересня 2016 р. № 1520-VIII цифру «149434,71» замінено цифрою «188943,8».

За результатами голосування після розгляду у першому читанні відхилено проект закону України «Про розкриття інформації у видобувних галузях» (реєстр. № 4840) (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).*

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Г. Немиря провів зустріч із головою представництва Міжнародної організації міграції в Україні М. Профазі.

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Г. Немиря і голова представництва Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні М. Профазі під час зустрічі за участі А. Скіавон, головного координатора проектів МОМ в Україні обговорили поточну ситуацію та діяльність МОМ у нашій державі, зокрема у сфері реагування на кризові виклики.

М. Профазі поінформував Г. Немирю про роботу, яку проводить МОМ в Україні, та наголосив на важливості співпраці з комітетом у цій сфері.

Окремо йшлося про питання захисту прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. Голова представництва МОМ запевнив щодо підтримки нашої держави на цьому шляху та висловив солідарність з українським народом. У цьому зв'язку парламентар сповістив свого співрозмовника про стан підготовки до тематичного розгляду у Верховній Раді законопроектів з питань захисту прав і свобод вимушених переселенців (лютий – березень 2017 р.).

Довідково. Представництво Міжнародної організації з міграції почало працювати в Києві у 1996 р., коли Україна отримала статус країни-спостерігача МОМ. У 1998 р. розпочала свою роботу Програма протидії торгівлі людьми МОМ в Україні. У 2001 р.

Україна звернулася із запитом про надання їй статусу країни-члена МОМ, і 2002 р. Верховна Рада ратифікувала угоду про членство України у цій організації.

Від січня 2010 р. представництво МОМ в Україні очолює німецький правник М. Профазі.

За даними дослідження, проведеного на замовлення МОМ, понад 120 тис. українців постраждали від торгівлі людьми з 1991 р. Мета Програми – допомогти уряду України та громадськості у зусиллях із протидії торгівлі людьми та забезпечення доступу постраждалих до допомоги і правосуддя. МОМ застосовує системний підхід до розв'язання проблеми торгівлі людьми та проводить роботу у чотирьох взаємопов'язаних напрямках:

1. Запобігання.
 2. Надання підтримки правоохоронним органам.
 3. Захист і реінтеграція.
 4. Партнерство лежить в основі всіх заходів МОМ з протидії торгівлі людьми
- (Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 21.02).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Виступ Президента на оперативних зборах керівного складу Збройних сил України

Товариші генерали та офіцери!

Дорогі співвітчизники!

Як Верховний головнокомандувач, як Президент від імені українського народу хочу подякувати вам, а також солдатам, старшинам, прапорщикам, всьому особовому складу Збройних сил та інших наших військових формувань за надійний захист країни від російського агресора. Агресії, яка в різних формах та з різним ступенем інтенсивності, триває вже три довгі роки. Бо саме в цей час три роки тому так звані «зелені чоловічки» почали незаконну анексію Криму.

Дві тисячі шістсот вісім українських військовослужбовців загинули за час агресії, 2 тис. 200 з них – зі складу Збройних сил України. Просив би вшанувати їхню пам'ять хвилиною мовчання. Ми вшануємо як героїв Небесної Сотні, яких країна поминає в ці дні, так і тих, хто віддав своє життя за захист територіальної цілісності нашої держави.

Завдяки героїзму воїнів, завдяки подвижництву волонтерів, завдяки твердому патріотизму переважної більшості українських громадян, завдяки

спільній роботі всіх гілок влади, завдяки зусиллям українських дипломатів, які залучили на нашу підтримку значу частину світової спільноти, російську навалу вдалося призупинити. Ми звільнили частину захоплених ворогом територій і локалізували театр воєнних дій. Спасибі вам і слава Богові, що дав нам сили і можливості вистояти.

Однак загроза повномасштабної агресії з боку Російської Федерації нікуди не ділася. І ця загроза не лише сочиться через неконтрольовані нами прикордонні ділянки на Донбасі, вона нависає по всій лінії кордону з Російською Федерацією і навіть більше. Що переконує нас у ворожих намірах Російської Федерації.

У безпосередній близькості до наших кордонів розгорнуто підрозділи російських збройних сил чисельністю до 50 тис. осіб. Близько 470 танків, понад 1 тис. 700 бойових броньованих машин, близько 390 артилерійських систем та 220 систем залпового вогню, близько 490 бойових літаків, сотні вертольотів, 24 бойові кораблі. Росіяни створюють нові й розширюють та модернізують наявні бази, інші об'єкти військової інфраструктури. І до речі, жодної гарантії, що в будь-який час ця навала не суне на нас.

Шляхом формування військових частин, а також постачання бойовиків, військової техніки, засобів матеріально-технічного забезпечення відбувається прискорена мілітаризація окупованих територій. Нічого позитивного вони побудувати не можуть. Заводи, фабрики, робочі місця. Заводи просто демонтуються з Донбасу і обладнання вивозиться на територію Російської Федерації. А поставити танки, артилерійські системи, системи залпового вогню, якими вони збираються вбивати українців, будь ласка.

На південному сході нашої країни, на Донбасі, Росія сформувала два армійські корпуси, до складу яких входять шість механізованих бригад, одна піхотна бригада, три полки, дві артилерійські бригади, інші підрозділи. Управління ними, комплектування та всебічне забезпечення здійснюється, звісно ж, агресором – Росією. Додатково до складу цього угруповання залучено регулярні підрозділи збройних сил Російської Федерації. Нині вже приблизно 3,5 тис. осіб.

Російський військовий контингент на південному заході, у Придністровському районі Молдови, неконтрольованому Кишиневом, теж, на моє глибоке переконання, може в будь-який час бути використаний для атаки на нашу територію і загрожує нашим кордонам. І хоча їх там, за нашими оцінками, не так багато, вони у якості допоміжної сили до понад 20 тис. вояків в анексованому Криму здатні створити нам додаткові проблеми.

На півночі Кремль посилює тиск на Білорусь. Хоча я впевнений, що Президент Лукашенко не дозволить, про що він неодноразово мені казав, використовувати свою територію для недружніх дій щодо нас. До речі, нещодавно він заборонив використовувати фейкові папірці в якості документів для подорожей на території Білорусі. Упевнений в тому, що коли видають на тимчасово окупованих територіях, замість документів, ці папірці, їх це не врятує. Хоча це є фактичною ознакою визнання цих окупованих територій Російською Федерацією.

І навчений досвідом, я радив би білорусам, як і країнам Балтії, бути готовим до будь-яких сюрпризів з боку Москви.

Агресивна політика є елементом дуже небезпечної гри, яку веде

керівництво Росії з метою кардинально змінити геополітичний ландшафт усього європейського континенту. Саме на цьому я наголошував декілька днів тому під час свого виступу та під час двосторонніх зустрічей на Мюнхенській безпековій конференції. Там я, як Президент України, наша дипломатія, ефективно працювали над зміцненнями коаліції на підтримку України. І наголошую, хотів би вас поінформувати, що дуже важливою була зустріч з віце-президентом США М. Пенсом. Під час перебування у Мюнхені відбулася і телефонна розмова з державним секретарем США Р. Тіллерсоном. Наразі я задоволений тим, як наводяться мости, налагоджується наш діалог з новою американською адміністрацією. Також було дві надзвичайно ефективні розмови з президентом США Д. Трампом.

Але в той же час я дуже розчарований тим, що ряд українських політиків винаймає собі лобістів у Вашингтоні, плете інтриги та чинить перешкодити вітчизняній дипломатії, яка працює над поглибленням українсько-американського партнерства.

Хай із запізненням, але в усій Європі починають розуміти, який є невгамовний апетит у Російській Федерації. Вона брязкає зброєю біля кордонів, здійснює потужні кібератаки. При чому наголошую: якщо раніше концентрувалися факти кібербезпеки для захисту наших Збройних сил, Генерального штабу, енергетики, атомних станцій від цих хакерських атак, сьогодні вони змінюють тактику і роблять хакерські атаки на мізки українців, європейців, американців.

Фінансує проросійські та євроскептичні партії та рухи Російська Федерація. Безцеремонно втручається у виборчі кампанії, поширює фейкові новини в стилі Геббельса. Москва наслідила в міграційній кризі, яка була насправді спробою просто дестабілізувати ситуацію як в Європейському Союзі, так за його межами, прямо розвалити Євросоюз. Взірцем безцеремонної поведінки стала участь Російської Федерації в спробі державного перевороту в Чорногорії, підготовці вбивства її керівництва. Таким чином хотіли зірвати вступ цієї балканської країни до НАТО.

В Мюнхені я розповів історію, як в листопаді минулого року президент Росії брав участь в церемонії нагородження лауреатів премії географічного товариства. «Де закінчується кордон Росії?», – спитав він у школяра-учасника географічних олімпіад. «Кордон Росії завершується через Берингову протоку, кордон з США», – відповів хлопчик. Це була правильна відповідь, але глава Росії вундеркінда таки підправив: «Слухай, кордони Росії ніде не завершуються».

Потім він сказав, що це жарт. По відношенню до США та Берингової протоки – можливо, це й так. А щодо нас, то більш, ніж серйозно! Для Путіна кордону з Україною не існує взагалі. Він не вважає нас, українців, окремою нацією, окремим народом, тобто заперечує сам факт існування України. Про що він неодноразово заявляв публічно.

Хочу підкреслити, це не є ідеологічна риторика! Такі заяви – це погроза, серйозніше якої просто бути не може. Саме невизнанням окремішності деяких європейських народів нацисти – згадаймо історію – мотивували окупацію країн у 40-х роках. Саме невизнання права українців на самовизначення лежить нині і в основі російської політики щодо України. Підстав вважати, що ці основи, чи як там у них кажуть, «скрепи» найближчим часом похитнуться.

Більше того, планово безальтернативні президентські вибори в Росії, які відбудуться наступного року, вже зараз є додатковим аргументом для підвищеної бойової готовності Збройних сил України. Адже абсолютно ясно, що гра м'язами є головною виборчою технологією. Ворожий курс по відношенню до України та всього зовнішнього світу користується, як це не прикро, підтримкою з боку російських виборців. Як казали колись «Народ и партия – едины!».

Отже, висновок очевидний. Росія буде намагатися реалізувати свої імперські плани – як у формі продовження гібридної війни, так і, не виключено, відкритої агресії з масштабним застосуванням військової сили по всіх напрямках. І я наголошую, головним союзником України, оплотом і фундаментом її незалежності є Збройні сили України. Ми кардинально і прямо по ходу бойових дій перебудовуємо не лише їх, а увесь сектор безпеки та оборони нашої держави, приводимо його у відповідність зі стандартами НАТО. За ці роки військо суттєво підвищило боєздатність. Рівень всебічного забезпечення можна вважати хоча і не ідеальним, але таким, що вже дозволяє якісно виконувати визначені завдання.

Ми значно наростили склад Збройних сил України – нас вимушує це робити агресор. Сформовано 16 нових бойових бригад.

Відбулися суттєві зрушення в організації, оснащеності та підготовці Високомобільних десантних військ. Я вважаю, що це було абсолютно виправдане рішення і вони стали ефективною складовою Збройних сил України, наразі включають десантно-штурмові, повітрянодесантні та аеромобільну бригади. Їхній потенціал суттєво підвищено за рахунок абсолютно виправданого та вистражданого війною рішення щодо введення до складу цих бригад танкових підрозділів, систем залпового вогню і на сьогоднішній день десантники твердо і впевнено почувають себе на полі бою.

Минулого року до Збройних сил прийнято за контрактом близько 70 тис. українських добровольців. І якість цього складу, який надійшов до складу Збройних сил України, є значно вищою, ніж у попередні роки. З початку цього ще 4,5 тис. військовослужбовці записалися до лав Збройних сил України. І це дозволило нам відмовитися від використання мобілізаційних ресурсів, як мене не критикували тоді, та забезпечити комплектування військових частин мотивованими військовослужбовцями військової служби за контрактом.

І, між іншим, кожен, хто міг би отримати повістку, якби й надалі тривали хвили часткової мобілізації, мав би замислитися над тим, що лише завдяки мінським угодам ми здобули ліміт часу для того, щоб потреби фронту закрити на добровільній і професійній основі.

Минулого року був сформований потужний оперативний резерв першої черги за рахунок особового складу, який набув бойового досвіду та вже зараз демобілізувався, але є добре вмотивованим, високопрофесійним та патріотичним. Це понад 130 тис. осіб.

В той же час ми зберігаємо призов на строкову військову службу. Так, ця категорія військовослужбовців не долучається до виконання бойових завдань в зоні АТО, проходить військову службу в основному у військових частинах забезпечення, але ключове: хлопці отримують підготовку у навчальних центрах за бойовими спеціальностями.

Минулого року проведено понад 500 навчань на території України. І до

навчання, що дуже важливо, залучені інструктори з армій наших іноземних партнерів. І хотів би, користуючись нагодою, подякувати їм за допомогу. Мені приємно було почути, у тому числі і нашим американським партнерам, що під час бойових дій під Дебальцево у складі першого батальйону 72 бригади були військовослужбовці, які пройшли підготовку на навчальному центрі в Яворові разом з нашими американськими партнерами. Це вже інша армія. Вона по-іншому воює. І це яскравий приклад ефективності нашої співпраці. Насправді зараз часом вже не стільки вони навчають нас, скільки вже тренуються і навчаються нашому бойовому досвіду ведення бойових дій і дій в рамках гібридної війни у нас. Бо хто ще, крім нас, має такий досвід «спілкування» з росіянами?

У поточному році основні зусилля будуть концентровані при проведенні багатонаціональних навчань, вони будуть зосереджені на підвищенні бойової готовності підрозділів Збройних сил України та на підвищенні рівня взаємосумісності наших військових підрозділів з підрозділами держав-членів НАТО. До слова, Україна беззастережно підтримує і вітає зусилля НАТО щодо посилення східного флангу Альянсу, захисту його країн-членів від ворожих зазіхань, зазіхань Російської Федерації.

У Мюнхені я ще раз поспілкувався з президентом Литви Д. Грибаускайте, президентом Польщі А. Дудою, інших країн, де розміщені і посилені ці підрозділи. І можу сказати, що оцінка цих діє є надзвичайно позитивна з боку країн, де посилюється східний фланг, бо і нам, коли в безпеці наші друзі, нам в Україні трохи спокійніше.

Якість же нашої підготовки, шановне товариство, прямо залежить від оснащення війська сучасним озброєнням, сучасною військовою технікою. Протягом минулого року для потреб Збройних сил України поставлено близько 2,5 тис. зразків нового, модернізованого та відремонтованого озброєння та військової техніки. Ще близько 15 тис. од. озброєння та військової техніки відремонтовано силами ремонтних бригад самих військових частин.

Цього року на розробку і закупівлю нових та модернізованих зразків озброєння та військової техніки передбачено виділити близько 9 млрд грн. Україна ніколи цього не робила. І завдання вам, товаришу міністре оборони, іншим керівникам силових структур, забезпечити надійний та ефективний контроль за використанням кожної копійки фінансового ресурсу, який в ці скрутні часи виділений державою. Оборонне замовлення більше, ніж скромне у вимірі світових цін та у порівнянні з витратами агресора, але доволі відчутне для українського бюджету та для українських платників податків.

Безумовним пріоритетом в поточному році є відновлення надійної системи протиповітряної оборони, створення потужного ракетного щита України, нарощування бойового потенціалу авіації, артилерії, виробництво боєприпасів, розвиток систем телекомунікацій, автоматизованих систем управління військами і розвідки.

Я наказую продовжити і пришвидшити реформу продовольчого забезпечення. Я сам пройшов строкову службу, знаю, як колись годували в армії. Мені приємно сьогодні, що уже зараз не менше ніж 20 % військових частин мають перейти на нову систему харчування, яка передбачає 360 базових продуктів, замість 60, як було досі. Завершити перехід по всій армії на нову систему не пізніше 2019 р.!

Шановні товариші, дорогі бойові побратими!

Дати гідну відсіч будь-яким спробам країни-агресора можуть лише об'єднані в єдиний кулак сили безпеки і оборони. Рівень міжвідомчої взаємодії не повною мірою відповідає потребам часу. Якщо на стратегічному і оперативному рівні за попередні роки вдалося покращити ситуацію, то на тактичному рівні поки що, на жаль, є питання. Генеральний штаб вживає відповідних заходів для виправлення ситуації. Зокрема збільшено кількість і масштабність заходів підготовки Збройних сил, до яких планується залучити органи управління та військові підрозділи інших військових формувань та правоохоронних органів. В першу чергу частин Національної гвардії, Служби безпеки України, прикордонників. Налагодити ефективну взаємодію з підрозділами Державної служби з надзвичайних ситуацій. І їх ефективність зараз була доведена під час кризи в Авдіївці, коли російський агресор хотів влаштувати там голодомор, відключивши й перебивши обстрілами постачання електроенергії, тепла, газу і води. Дуже сподівалися, що ми розпочнемо евакуацію. Навіть щоб прискорити цей процес, почали обстріл з систем залпового вогню і крупнокаліберної артилерії цивільних кварталів, вбиваючи цивільних громадян. Ми не дозволили їм цього зробити щодо тиску на нас. Силами військовослужбовців, рятувальників, представників військово-цивільних адміністрацій Авдіївка була врятована.

Звертаю увагу керівництва Генштабу щодо ефективної взаємодії з органами військового управління. Зараз активно мають навчатися і представники державних адміністрацій відповідного рівня.

Також наголошую на необхідності в ході будівництва і відновлення доріг, яке заплановане на цей рік, обов'язково врахувати маршрути масових військових перевезень. Прошу Генштаб скоординувати це з керівництвом Кабінету Міністрів, забезпечити цільове виділення коштів на відновлення визначених Генеральним штабом залізничних ділянок та утримання існуючих. А також на будівництво необхідної кількості нових аеродромних ділянок доріг. І, до речі, возити солдат в теплушках далі неприпустимо, я думаю, ви розумієте, про що я кажу.

Шановні генерали й офіцери!

Ворог помітив позитивні зміни у Збройних силах України. Інакше би він не подвоював і не потроював зусиль із внутрішньої дестабілізації. Фронт не по зубах, то ламають голову, що б зробити такого, аби вибухнуло в тилу. І не просто думають, а діють. Не самі, а за допомогою п'ятої колони. Днями СБУ викрила групу саме таких «колоністів». Різноманітні заходи із дестабілізації ситуації в Україні вони готували на пряме замовлення із Російської Федерації. Вони адміністрували сайти, вони збирали багатотисячні групи під назвами «Українська революція», «Третій Майдан». Адмініструвалося це все з Санкт-Петербурга і Москви.

Але це не єдина технологія, якою володіє Москва. Комуś вона напряду віддає накази, які виконуються за гроші чи навіть за ідею. Але хіба мало таких, кого вона використовує всліпу?! Кому насправді й наказувати не треба, самі все зроблять – або в силу політичної короткозорості, або внаслідок вузькопартійного егоїзму. Це ті, хто не знає жодних меж у

внутрішньополітичній боротьбі, хто не вважає за гріх ані прийняти пас у зовнішнього ворога, ані подати пас йому.

В Москві, а дехто і в Києві докладали зусиль, аби в роковини загибелі героїв Небесної Сотні вчинити якомога більше провокацій. Вони шукали й шукають бодай краплю крові, яка б спричинила масові акції протесту. До речі, найголосніше третій Майдан віщували канал «Звезда» та інші російські ресурси.

Але я хочу подякувати десяткам тисяч киян та тих, хто приїхали до столиці, які в ці дні взяли, і беруть участь у скорботних заходах в пам'ять загиблих героїв, і не реагують на жодні провокаційні антидержавні заклики. І тих, хто в ці дні мирно висловлює свій протест, бо за таке право стояв і боровся Майдан. Інтереси цих киян і цих українців я як Президент буду захищати.

Хотів би окремо висловити подяку і керівництву правоохоронних органів. Я хочу відзначити, що вони цього разу блискуче спрацювали. Ваш авторитет і фронтовий досвід, і нове навчання дають можливість нам бути впевненими у забезпеченні миру та спокою. Як військові сили забезпечують мир та спокій громадян на фронті, так і нова українська поліція робить це в тилу, забезпечують безпеку як учасників масових заходів, захищаючи масові скупчення людей від ймовірних терористичних актів.

Було вилучено десятки стволів, гранати, кастети, взривпакетів та інших речей, якими ці провокатори збиралися «святкувати» третю річницю загибелі героїв Небесної Сотні.

Однією із найвагоміших складових гібридної війни є інформаційна агресія. Останнім часом Росія особливо щедро засіває наш інформаційний простір повідомленнями, суть яких зводиться до того, аби зняти з неї, Російської Федерації, відповідальність за агресію, і призначити когось з України винними за продовження війни. Ця цинічна брехня, на жаль, підхоплюється та тиражується частиною українських політиків. При чому на фронті дуже добре відомо хто відповідає за агресію, хто першим відкриває вогонь і немає питань, що вони роблять на нашій українській землі. А тут, всередині, політикани підривають нашу обороноздатність, бо б'ють по головному – по непереможному і патріотичному духові кожного українця і всіх українців як великої європейської нації. Що спусковий курок війни, що ключі від миру, зараз знаходяться не в Україні, а знаходяться у Москві, в Кремлі.

Шановні учасники!

Впевнений, що проведення вашого чотириденного оперативного збору дасть змогу вам всім разом ознайомитися зі здобутками воєнного мистецтва, удосконалити практичні навички у виконанні обов'язків під час підготовки та ведення бойових дій. Не про все розкажеш у відкритому виступі, бо є воєнна таємниця, її ніхто не відміняв.

Не маю жодних сумнівів, що ваші високий професіоналізм, патріотизм, відданість та честь і надалі будуть запорукою успішного виконання поставлених завдань.

Ми і надалі продовжимо комбінувати військові зусилля з дипломатичними. І я не маю жодного сумніву – ми обов'язково переможемо. Бо в цій війні з нами правда, бо в цій війні з нами увесь світ і в цій війні з нами Господь Бог.

Слава Збройним силам України! Слава Україні!
(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 22.02).

Президент П. Порошенко провів зустріч із сенатором США Р. Дурбіним і конгресменом США М. Квіглі.

Президент України обговорив з представниками Конгресу США питання зміцнення стратегічного партнерства між Україною і Сполученими Штатами Америки та протидії російській агресії.

Глава держави подякував за тверду і послідовну двопартійну підтримку України з боку обох палат Конгресу США у протидії російській агресії, що триває.

П. Порошенко детально поінформував співрозмовників про ескалацію ситуації на Донбасі та провокації і порушення режиму припинення вогню з боку контрольованих Росією бойовиків.

Під час зустрічі було відзначено необхідність збереження і посилення міжнародних санкцій щодо РФ до повного виконання нею мінських домовленостей, а також відновлення суверенітету і територіальної цілісності України, включно з Кримом.

Окрему увагу співрозмовники приділили питанням реалізації реформ в Україні та подальшого сприяння у цьому процесі з боку Сполучених Штатів Америки.

П. Порошенко підкреслив важливість ухвалення палатою представників і сенатом законів та резолюцій на підтримку України, проекти яких наразі перебувають на розгляді Конгресу США *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 21.02).*

Президент П. Порошенко провів зустріч із комісаром Європейського Союзу з питань гуманітарної допомоги та управління кризовими ситуаціями Х. Стил'янідесом.

Глава держави назвав важливим той факт, що візит комісара ЄС співпав з двома важливими датами в історії України. «Перша – це річниця вбивства Небесної Сотні злочинцями на Майдані. І друга – це початок російської незаконної анексії. Для мене і для українського народу це надзвичайно болючі і важливі події. Те, що в ці часи ви як європейський комісар, як друг України з нами, – надзвичайно важливо, – підкреслив він. – Я високо ціную те, що вже четвертий візит поспіль ви намагаєтеся на власні очі побачити картинку, яка складається, особливо на сході моєї держави. Ви щойно повернулися з Донбасу. Своєю присутністю у зруйнованих містах і селах Донбасу ви демонструєте солідарність і підтримку і України, і тих мешканців, які проживають на прифронтових територіях».

Він також подякував за допомогу у розмірі 18 млн євро, які, за словами П. Порошенка, будуть спрямовані на допомогу особам, які постраждали найбільше. «Це є ще одним свідченням нашої твердої і об'єднаної позиції. Дякую за підтримку України», – сказав глава держави.

У свою чергу єврокомісар Х. Стил'янідес наголосив на пріоритетності

підтримки України з боку Європейського Союзу.

Єврокомісар висловив слова підтримки українському народу та запевнив Президента, що допомога з боку ЄС триватиме доти, доки вона буде потрібною. «Ми підтримуємо ваші дії в складних умовах, і наша допомога Україні і усім українцям з обох боків лінії розмежування зростатиме», – зазначив Х. Стиліанідес.

Він також підкреслив, що ЄС підтверджує свою готовність і надалі рішуче підтримувати реформи, що впроваджуються в нашій країні. «Європейський Союз визнає значні досягнення, які зроблені українським урядом і українською владою, особливо Ваші особисті зусилля, ... Президенте, у провадженні реформ в Україні», – сказав комісар ЄС з питань гуманітарної допомоги й управління кризами.

Глава держави також ознайомив комісара ЄС із фактами погіршення безпекової ситуації на Донбасі та імплементації мінських угод. Зокрема, він звернув увагу на порушення російською стороною режиму припинення вогню, обстріли населених пунктів, що тривають, навмисне руйнування інфраструктури міст та постачання з Росії зброї через неконтрольовані ділянки кордону, що триває й досі.

«...До мене надійшло повідомлення від наших прикордонників, що у 60 так званому гуманітарному конвої з Російської Федерації була знайдена військова техніка. Думаю, що це дуже чітко відображає зміст цих так званих гуманітарних місій», – сказав П. Порошенко. Президент також нагадав про останній указ щодо визнання Росією «документів», виданих в окупованих окремих районах Донецької і Луганської областей.

«З точки зору міжнародного права це вже є елементом визнання цих незаконних формувань і, де-факто, відмови від мінського процесу, оскільки ці кроки є несумісними з імплементацією мінських домовленостей. Вважаємо, що це надзвичайно тривожне явище і воно потребує рішучих дій аж до посилення санкцій», – зазначив П. Порошенко. – Упевнений у тому, що на сьогодні ми маємо об'єднати зусилля».

Президент укотре висловив вдячність Євросоюзу та особисто Х. Стиліанідесу за значну підтримку нашої держави – фінансову, консультативну, гуманітарну, у тому числі і для потреб внутрішньо переміщених осіб. «Дякую вам за дуже потужну особисту підтримку України у ці складні часи, підтримку у процесі принесення миру на українську землю і підтримку реформ, які ми здійснюємо», – сказав П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 21.02).

Президент П. Порошенко підписав Указ «Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості про співробітництво України з НАТО на період 2017–2020 років».

Згідно з Указом, Кабінет Міністрів України у місячний термін має розробити та затвердити план заходів щодо реалізації Концепції на поточний рік, а до 15 грудня кожного року уряд має затверджувати план заходів щодо реалізації Концепції на наступний рік. На уряд також покладається координація діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади з реалізації

поставлених завдань.

У документі зазначається, що Україна вибудовує нові підходи до забезпечення національної безпеки, виходячи з довгострокової мети приєднання до загальноєвропейської системи колективної безпеки, основою якої є НАТО. З цією метою держава здійснюватиме інтеграцію до європейського політичного, економічного, правового простору з метою набуття членства у Європейському Союзі, а також поглиблюватиме співробітництво з Північноатлантичним альянсом з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації.

Ідеться про подальше поглиблення співробітництва України з Альянсом у впровадженні глибинних демократичних реформ, використанні потенціалу та практичної допомоги держав, які є членами НАТО у підвищенні обороноздатності нашої держави для протидії агресії Російської Федерації, а також у сфері реформування сектору безпеки й оборони та оборонно-промислового комплексу за стандартами НАТО.

Затверджена главою держави Концепція спрямована на підвищення рівня підтримки громадськістю державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції та рівня довіри громадян України до НАТО як ключової інституції у зміцненні міжнародної безпеки.

Її реалізація має забезпечити якісне інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції, зокрема шляхом роз'яснення засад, принципів, політики та діяльності НАТО, змісту і засад взаємодії України з НАТО, стану та перспектив такого співробітництва, а також ролі НАТО у зміцненні міжнародної стабільності й безпеки. Зокрема, пропонується проведення на постійній основі брифінгів з актуальних і поточних питань співробітництва з НАТО, конференцій, круглих столів, семінарів, інформаційних заходів на тему євроатлантичної інтеграції України, днів євроатлантичного партнерства та тижнів НАТО.

Крім того, має бути забезпечено функціонування тематичного веб-порталу Україна – НАТО та оновлення офіційних веб-сайтів органів державної влади щодо державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції. Також пропонується активізація співпраці з мережею партнерства Україна – НАТО під егідою спільної робочої групи Україна – НАТО з питань воєнної реформи високого рівня та започаткування відзначення щороку 9 липня річниці підписання Хартії про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору.

У Концепції також пропонується створення теле- і радіопрограм з роз'ясненням державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції, підготовка та видання підручників і навчальних посібників, аналітичних матеріалів та іншої інформаційної продукції з питань євроатлантичної інтеграції для загальноосвітніх і вищих навчальних закладів, а також проведення тематичних навчань, курсів та семінарів для їхніх учнів і вихованців, учнів, слухачів професійно-технічних навчальних закладів та студентів (курсантів) вищих навчальних закладів.

Реалізація Концепції забезпечуватиметься центральними і місцевими органами виконавчої влади та іншими державними органами за рахунок і в межах бюджетних призначень, передбачених центральним органам виконавчої влади, іншим державним органам на відповідний рік, інших джерел, не

заборонених законодавством. Також для її впровадження можуть бути залучені фінансові можливості вітчизняних і міжнародних бізнесових організацій, фондів, неурядових організацій тощо.

Органи влади також мають надавати максимальне і всебічне сприяння неурядовим організаціям, активістам та волонтерам у рамках підготовки, організації та проведення заходів з інформування та роз'яснення державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції.

Указ набирає чинності з дня його опублікування (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)*. – 2017. – 21.02).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман зустрівся з представниками експертного середовища і громадського суспільства для обговорення звіту діяльності уряду у 2016 р.

Уряд вчасно затвердив Звіт про хід і результати виконання програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2016 році та направив його до парламенту, зазначив В. Гройсман. «Ми достатньо критично дивимося на реальний стан справ, але те, що сьогодні можливо говорити, це те, що ми маємо зростання 2,2 % ВВП [за підсумками 2016 р.]. Зрозуміло, це недостатньо, але це позитивно», – сказав Прем'єр-міністр на початку зустрічі.

Коментуючи досягнуті результати, глава уряду відзначив рішення уряду щодо підвищення мінімальної заробітної плати. Так, у країні спостерігається скорочення безробіття, збільшення кількості оформлених працівників і кількість тих, хто отримує підвищену заробітну плату.

У рамках реформи з децентралізації місцеві бюджети зросли на 50 млрд грн. Разом з цим було збільшено відповідальність місцевої влади.

Говорячи про енергетику, В. Гройсман зазначив, що Україна вже більше 450 днів не споживає російський газ.

У цьому контексті він зазначив, що уряд забезпечив якісну підготовку до проходження опалювального сезону, зокрема розблокувавши роботу «Енергоатому». Також уряд «дуже жорстко» підійшов до забезпечення накопичення вугілля і формування його стратегічного запасу для мінімізації будь-якого негативного впливу на енергетику.

Кабінет Міністрів розвиває гідроенергетику, збільшує потужності атомної енергетики. Було побудовано дві лінії електропередач від Хмельницької та Рівненської станцій, будується лінія від Запорізької атомної електростанції.

Прем'єр-міністр та експерти обговорили актуальні питання порядку денного реформ, які стосувалися, зокрема, енергетичного сектору, банківської системи, управління державними підприємствами, сфери охорони здоров'я.

В. Гройсман поінформував співрозмовників про пріоритети уряду на наступний рік, серед яких ключовими є забезпечення економічного зростання, побудова справедливої пенсійної реформи та земельна реформа.

«Переконані у тому, що у 2017 р. ми зможемо досягти більшої стабілізації і, на мій погляд, ситуація всередині країни має значно покращитися», – наголосив В. Гройсман.

Експерти високо оцінили зусилля уряду, завдяки яким вдалося досягти зростання економіки України у IV кварталі 2016 р. на рівні 4,7 %.

Так, експерт з фінансових питань громадської ініціативи «Реанімаційний пакет реформ» Т. Козак зазначив, що «зростання 4,7 % в останньому кварталі виглядає як 7,8 % річних. Це дуже багато. І що позитивно, що щоквартально зростають темпи приросту ВВП».

«Я розцінюю ріст економіки цього року як видатний успіх. Тому що це відбувається під час війни, тобто це достатньо незвична ситуація», – сказав президент Центру економічного розвитку О. Пасхавер.

У зустрічі взяли участь представники Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, ГО «Опора», групи «РПР-Київ», громадської ініціативи «Реанімаційний пакет реформ», VoxUkraine, Міжнародного фонду «Відродження», міжнародного проекту Tech Bridge, Фонду «Східна Європа», Інституту суспільно-економічних досліджень, Асоціації «Енергоефективні міста України», ІК Concorde Capital, Центру економічного розвитку, Центру економічної стратегії, Київської школи економіки, Благодійного фонду «Пацієнти України», Центру політичних студій та аналітики «Ейдос», Інституту громадянського суспільства, інвестиційної компанії Dragon Capital, координаційної ради Всеукраїнської мережі людей, які живуть з ВІЛ/СНІД, та громадської організації Transparency International Ukraine (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2017. – 21.02).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман вважає за доцільне створити в Україні електронний майданчик для торгівлі вугіллям. Про це він зазначив на засіданні уряду.

«Завдання сьогодні рівнятися не на різні біржі, а створити українську біржу. До речі, у нас є сьогодні енергетичні майданчики, де сьогодні вже Шебелинський ГПЗ продає своє паливо. А чого не можна там продавати вугілля? – зазначив В. Гройсман. – Я вважаю, що це завдання міністерству [енергетики та вугільної промисловості України] і міністру: внести пропозиції, на кшталт як працює ProZoggo, щоб, наприклад, на осінь вже був створений майданчик електронних торгів по вугіллю. З ПАР, українського, польського, з інших країн. Тоді все буде зрозуміло щодо формування ціни, для українських громадян в тому числі. Тому що кожен починає коментувати інформацію так, як йому заманеться».

Він зауважив, що сьогодні в Україні є шахти, собівартість видобутку вугілля яких становить 2 тис. 800 грн. У ціні газу, яка затверджена НКРЕКП, яка не підпорядкована уряду, закладено вартість вугілля на рівні 1 тис. 730 грн. «Ви всі розумієте, що тим українським шахтам, які видобувають вугілля по 2 тис. 800 грн, ми з бюджету напряму дотуємо цю різницю», – зазначив В. Гройсман (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2017. – 21.02).

Уряд ухвалив Постанову «Про затвердження Порядку ведення та форми Реєстру отримувачів бюджетної дотації, а також порядку надання відповідної інформації Державною фіскальною службою та Державною казначейською службою».

«Рішення, яке сьогодні було прийняте на Кабміні, є важливим кроком для того, щоб агровиробники почали отримувати дотації. Дякую колегам з Мінфіну

та уряду за співпрацю та підтримку цього важливого документа», – сказав міністр аграрної політики та продовольства України Т. Кутовий, коментуючи рішення Кабінету Міністрів України.

За прийнятим Порядком сільгоспвиробники подають заяву щодо включення до реєстру отримувачів бюджетних дотацій. На підставі реєстру та поданих документів про сплату ПДВ Державна фіскальна служба формує список отримувачів бюджетних дотацій і передає список до казначейства. Після чого казначейство в автоматичному режимі щомісячно здійснює розподіл коштів.

«Мінагрополітики не впливає на механізм та черговість розподілу коштів. Цей процес відбувається автоматично та реалізується ДФС та казначейством», – заявив міністр (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 21.02*).

Російська агресія проти України має на меті зруйнувати європейську і трансатлантичну єдність як основу світової системи безпеки, наголосив міністр закордонних справ України П. Клімкін у РБ ООН.

21 лютого 2017 р. під головуванням міністра закордонних справ України П. Клімкіна Рада Безпеки ООН провела відкриті дебати з проблематики конфліктів у Європі.

«Події останнього десятиріччя продемонстрували, що вже не можна далі ігнорувати конфлікти в Європі та нехтувати їхніми уроками. Необхідно повернути увагу Ради Безпеки ООН до питань європейської безпеки», – заявив П. Клімкін під час відкриття засідання.

Глава українського зовнішньополітичного відомства підкреслив, що невирішені конфлікти на Європейському континенті мають одну спільну рису – активну участь у них РФ, яка використовує конфліктні ситуації у власних геополітичних інтересах. П. Клімкін зазначив, що якщо агресії не протидіяти, то «кожен “заморожений” конфлікт стане активним, а агресор продовжить створювати нові загрози та виклики стабільності».

Міністр закордонних справ України зупинився на питанні агресії РФ проти України. Він підкреслив, що РФ грубо порушила Будапештський меморандум 1994 р. і три роки тому розпочала гібридну війну проти України. «Такі дії, – продовжив міністр, – призвели до того, що європейська система безпеки, яка вважалася однією з найбільш стабільних, тепер під загрозою».

Аналізуючи можливі дії ООН і Ради Безпеки, зокрема щодо стабілізації ситуації у Європі, П. Клімкін підкреслив необхідність продовження заходів з реформування Радбезу, насамперед у контексті недопущення зловживання правом вето. «Є неприйнятним, що п. 3 ст. 27 Статуту ООН, яка передбачає зобов'язання сторін конфлікту утриматися під час голосування, відкрито ігнорується», – підкреслив міністр.

Він також закликав ООН до більш активного підходу в вирішенні конфліктів, у тому числі шляхом застосування «добрих послуг» Генсекретаря ООН, інструментів, визначених главою VI Статуту ООН, а також посилення співробітництва ООН з регіональними організаціями. У цьому контексті міністр закликав Генсекретаря опрацювати можливості для «забезпечення політичної та безпекової присутності ООН в Україні та співпраці з ОБСЄ з метою повної імплементації резолюції РБ ООН 2202 (2015)».

Основними доповідачами на дебатах виступили Генеральний секретар ООН А. Гутерріш, генеральний секретар ОБСЄ Л. Дзаньєр і генеральний секретар Європейської служби зовнішньої діяльності Х. Шмід. Участь у дебатах беруть делегації близько 50 держав-членів ООН, а також генеральний секретар ГУАМ (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 22.02*).

У Конгресі США є сильна підтримка продовження санкцій проти РФ, зазначила віце-прем'єр-міністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України І. Климпуш-Цинцадзе.

Вона зустрілася з американськими законодавцями – сенатором Р. Дурбіном і конгресменом М. Квіглі.

Головними темами розмови стали безпека та реформи в Україні.

Віце-прем'єр-міністр подякувала американським політикам за активну участь у просуванні інтересів України в інституціях США. «Ви є одними з найбільших друзів України у Конгресі США. Ми вдячні вам за підтримку наших людей і словом, і ділом», – сказала І. Климпуш-Цинцадзе.

У свою чергу Р. Дурбін і М. Квіглі запевнили віце-прем'єр-міністра у подальшій підтримці нашої держави, зокрема у питанні надання Україні в 2017 р. допомоги на суму 350 млн дол.

Сенатор Р. Дурбін схвально відгукнувся про перетворення в Україні та запевнив, що робитиме все від нього залежне, аби продовжити підтримку нашої країни. Окремо він підкреслив те, що Україна зіштовхується з агресією у часи, коли відбуваються фундаментальні зміни: «На одному фронті у вас війна з Росією, а на іншому – з корупцією».

Конгресмен М. Квіглі у свою чергу висловився за продовження санкцій проти Росії. «Підтримка санкцій є двопалатною, двопартійною і надзвичайно сильною», – наголосив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 22.02*).

Віце-прем'єр-міністр України П. Розенко запевняє, що урядовий варіант пенсійної реформи буде представлений на широке громадське обговорення.

«Не треба нічого боятися. Як тільки в уряді буде остаточний варіант пенсійної реформи, ми його публічно представимо. І цей документ має пройти дуже широке обговорення – і з експертним середовищем, і з народними депутатами, і суспільство має знати, що його чекатиме в майбутньому», – сказав він в ефірі телеканалу NewsOne.

П. Розенко підкреслив, що основне завдання пенсійної реформи – забезпечити справедливість у пенсійному забезпеченні. «Перед нами не стоїть завдання щось обрізати чи скоротити. Перед нами стоїть завдання зробити пенсійну систему справедливою для кожного українця. І пенсійну реформу ми будемо проводити не для МВФ, а для українців, – зазначив він. – Коли ми щось вносимо, ми несемо за це відповідальність і повинні бути переконані, що ця реформа піде на користь людям. Уряд буде діяти відкрито, прозоро і в діалозі із суспільством». П. Розенко, зауважив, що кінцеве рішення щодо проведення пенсійної реформи прийматиме Верховна Рада України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 22.02*).

Ми зможемо захистити Україну і виконати всі завдання, які стоять перед Збройними силами, наголосив міністр оборони.

«Ми маємо чітке усвідомлення, що нам треба зробити, щоб виконати завдання з реформування на 2017 р.», – на цьому 22 лютого наголосив на оперативних зборах керівного складу Збройних сил України міністр оборони України генерал армії України С. Полторак.

Він зазначив, що на лінії зіткнення перебувають і боронять Україну 37 тис. військовослужбовців Збройних сил. Решта особового складу перебуває на бойовому чергуванні, у навчальних центрах, на полігонах та аудиторіях, де вони вивчають досвід, який здобули, і роблять висновки.

Міністр оборони подякував Президенту, який як Верховний головнокомандувач Збройних сил України не просто спостерігає за реформами у Збройних силах, а очолює їх.

«Це дає нам можливість вирішувати проблеми, попри те що здійснювати реформи під час бойових дій дуже важко. Я пишаюся тим, що у нас є Верховний головнокомандувач, який не боїться брати на себе відповідальність і який керує у важкий час для нашої країни. Збройні сили України завдання щодо захисту країни виконують!» – наголосив С. Полторак (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 22.02).

25 січня Кабінет Міністрів України погодив укладення Мирової угоди з американською біофармацевтичною компанією Gilead. 22 лютого відбулося офіційне підписання угоди, яка дає змогу забезпечити українців доступнішими лікарськими препаратами для лікування гепатиту С.

У рамках угоди встановлять максимальну ціну на препарати від гепатиту С, які закуповуватиме держава у компанії Gilead. Відтак упаковка препарату «совалді» коштуватиме 250 дол. США, а препарату «харвоні» – 300 дол. Фактично, одні з найнижчих цін у Європі, запропоновані компанією в рамках глобальної Програми доступності ліків (Global Access Program), до якої Україну включили в липні 2016 р. Мета програми – забезпечити всіх пацієнтів доступом до інноваційних препаратів для лікування гепатиту С та інших небезпечних для життя хвороб.

За даними МОЗ України, на обліку зареєстровано 46 тис. 883 пацієнти, які хворіють на гепатит С. З них лікування коштом держави отримує 1 тис. 404 людини – це лише 3 % пацієнтів. Утім, враховуючи відсутність масштабного скринінгу, експерти вважають, що статистика захворюваності на гепатит С значно більша та становить понад 3 млн осіб, а це близько 7–8 % населення України.

«За допомогою противірусних препаратів можливовилікувати 90 % людей з інфекцією гепатиту С, проте доступ до лікування у світі лишається на низькому рівні. Уряд України робить усе можливе, аби забезпечити якісними та доступними ліками якомога більше українців», – зазначила в. о. міністра охорони здоров'я України У. Супрун.

«Міністерство юстиції та український уряд спільно з громадянським суспільством знайшли цивілізований спосіб порозуміння з великим іноземним інвестором, який займається розробкою інноваційних препаратів для лікування

гепатиту С. Ми не допустили того, щоб через корупційні схеми ми пішли до суду і втратили для України понад 800 млн дол., – зазначив міністр юстиції П. Петренко. – Станом на сьогодні всі юридичні процедури завершені, мирова угода діє і даний корпоративний спір повністю вичерпаний».

«Ми раді підписати сьогодні мирову угоду щодо розв'язання інвестиційного спору між компанією та урядом України, – зазначив К. Семюел, старший віце-президент Gilead з питань забезпечення доступності лікарських препаратів на ринках, що розвиваються. – Протягом 30 років компанія скеровує свої зусилля на боротьбу з небезпечними для життя хворобами в усьому світі. З 2006 р. Gilead співпрацює з українським урядом та іншими зацікавленими сторонами в рамках програм, спрямованих на боротьбу із захворюванням на ВІЛ в Україні. Ми сподіваємося на успішне продовження такої співпраці з метою удосконалення процесів скринінгу та діагностики гепатиту С та розширення доступу українських пацієнтів до ефективного лікування цієї хвороби».

Д. Шерембей розповів, що препарат «совалді» уже доступний в аптеках за ціною 10 тис. 250 грн, тоді як наявний на ринку генерик коштує 15 тис. 001. «Ми вже моніторили аптеки і бачили в роздробі наявність того ж “харвоні” за ціною 300 дол. за упаковку. Для порівняння, аналогічний курс лікування в Сполучених Штатах становитиме 81 тис. дол., у Франції – 41 тис. євро (43,2 тис. дол.). Це велика адвокаційна робота, яка була проведена і нашими спеціалістами, аби погодити таку ціну для України», – говорить Д. Шерембей, заступник голови Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції СНІДу, голова координаційної ради ВО «Всеукраїнська мережа людей, що живуть з ВІЛ/СНІД» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2017. – 22.02).

Концепція реформування Державної екологічної інспекції вже пройшла громадське обговорення та погоджується з іншими органами державної влади. Як зазначив під час засідання колегиї Мінприроди О. Семерак, практична реалізація цієї реформи розпочнеться вже цього року. До цього часу Держекоінспекція залишалася неефективним органом нагляду та контролю.

«Сподіваюся, що нещодавні кадрові ротації та нові люди, які вже прийшли та прийдуть до нової Служби природоохоронного нагляду та контролю, пришвидшать проведення реформи, якої потребує та очікує українське суспільство», – розповів О. Семерак.

Він зазначив, що за результатами роботи Комісії з проведення перевірки діяльності Державної екологічної інспекції виявлено велику кількість порушень у частині здійснення основних функцій цього відомства. «Після розгляду звіту можна сказати лише одне: Держекоінспекція перетворилася у руїну», – резюмував О. Семерак (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2017. – 22.02).

ПОЛІТИКА

Генсек ОБСЕ Л. Заньєр заявив, що ситуація на Донбасі залишається складною і є небезпека, що бойові дії можуть відновитися.

«Похоже на те, що дії продовжуються. У мене немає останніх підтверджень, але ситуація не виглядає занадто хорошою. Те, що ми бачимо в деяких районах, це продовжується активність, яку ми називаємо, використовуючи в основному легке озброєння. Однак в деяких випадках також використовується вибухівка, що означає, що вони також використовують міномети та інше важке озброєння, що є порушенням режиму припинення вогню», – сказав Л. Заньєр.

Генсек додав, що міністр іноземних справ України П. Клімкін заверив, що йому були передані вказівки щодо надання ОБСЕ інформації щодо відводу важкого озброєння. «Сьогодні ми це перевіряємо», – сказав Л. Заньєр.

Раніше Л. Заньєр заявив, що конфлікт на Донбасі є основним джерелом нестабільності та напруженості в Європі (*Корреспондент.net* (www.korrespondent.net). – 2017. – 22.02).

В відкритому посланні, направленому лідерам США, Росії, Франції, Німеччині та Польщі, екс-президент України В. Янукович запропонував провести референдум щодо статусу Донбасу, в разі, якщо заходи з врегулювання конфлікту на сході України не принесуть необхідного результату.

«Включити в переговори в рамках нормандського формату представників протестуючої сторони, що представляють народ Донбасу, а в разі невиконання нинішніми українськими властями мінських домовленостей ініціювати проведення референдуму щодо статусу Донбасу», – написав В. Янукович.

Він також запропонував «ініціювати створення спеціальної комісії Ради Європи для проведення моніторингу розслідувань злочинів, скоєних на Майдані, згідно з п. 4 домовленості щодо врегулювання політичного кризису в Україні від 21 лютого 2014 року».

Крім того, екс-президент України закликав вимагати від української влади дозволити представників спеціальної комісії Ради Європи та представників нинішньої української опозиції провести моніторинг розслідування «злочинів, скоєних в Україні з 2014 року по теперішній час» (*Корреспондент.net* (www.korrespondent.net). – 2017. – 22.02).

Народний депутат А. Артеменко планує публічно представити свій план щодо скасування санкцій з Росії в Вашингтоні.

«В найближчі тижні буде проведена презентація (ініціативи) в Вашингтоні, на якій будуть присутні конгресмени та сенатори, які мене підтримують», – сказав А. Артеменко.

При цьому нардеп заявив, що ЗМІ викривили деякі деталі його плану, зокрема те, що його ініціатива передбачає передачу Криму в оренду

России на 50 или 100 лет.

Кроме того, по его убеждению, администрация США ищет новых людей, чтобы положить конец конфликту. «Я уверен, что сейчас подходящее время, когда администрация Д. Трампа ищет нового человека, способного разобраться с этой по-настоящему сложной задачей», – заявил депутат.

А. Артеменко назвал исключение его из фракции РПЛ и обвинения в измене «истерией», что подтверждает неспособность украинской власти принять альтернативную точку зрения (*ForUm (www.for-ua.com)*). – 2017. – 19.02).

Нарден С. Львовчкін заперечує відношення партії «Опозиційний блок» до так званого «плану Артеменка», ідеться на сайті політсили.

За словами С. Львовчкіна, Опозиційний блок виступає виключно за виконання мінських домовленостей. «Звичайно, ніякого відношення ні я, ні Ю. Бойко, ні партія “Опозиційний блок” до так званого “плану Артеменка” не мають», – сказав С. Львовчкін (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua)*). – 2017. – 21.02).

Служба безпеки України розблачила ряд організацій, створених і фінансованих спецслужбами РФ для дестабілізації ситуації в Україні, заявив глава служби В. Грицак.

«Спецслужби РФ і ...пята колонна створили ряд проектів. Вони називаються “Общественный совет Днепропетровска”, “Соціальне Запорожжє”, “Одеса за Порто-франко”, “Харьковська Слобожанщина”. Вони продвигаються по декільким напрямкам на рівні окремих регіонів через народних обраних різних рівнів. Механізм дії – форуми, круглі столи, конгреси з зверненнями до Верховної Ради, Президенту України, створюючи ілюзію масової підтримки», – сказав він.

«СБУ разом з ГПУ відзначає протиправну діяльність... Так, керівником першої групи є колишній помічник міністра освіти України Табачника А. Кузьменко, отримавши завдання і фінансування від російських спецслужб. Координатор в регіонах – колишній член “Українського вибору” Золотарев», – сказав глава СБУ.

По словам В. Грицака, з початку 2015 г. РФ почала фінансувати політичну активність на території України, однією з цілей якої є «схована федералізація» (*ForUm (www.for-ua.com)*). – 2017. – 21.02).

Під час акції «Марш національної гідності» її учасники оголосили ультиматум до влади. Зокрема, з трибуни Верховної Ради народний депутат А. Білецький зачитав ультиматум протестувальникам до діючої влади (<http://glavcom.ua/news/nacionalisti-vigolosili-ultimatum-vladi-399712.html>).

Націоналісти вимагають припинити торгівлю з окупантами, заборонити приватизацію стратегічних підприємств, не допустити торгівлю землею.

«Як державники ми вимагаємо нового державного курсу. Ми не допустимо продажу стратегічних підприємств, підвищення цін на житлово-комунальні

послуги. Розробіть процедуру імпічмента Президента», – зазначив А. Білецький.

Крім того, протестувальники вимагають від депутатів проголосувати за вибори за пропорційними списками, розігнати Центральну виборчу комісію (*Главком (<http://glavcom.ua>). – 2016. – 22.12*).

Некоторые политические игроки попытаются дестабилизировать ситуацию и реформатировать власть, которая на сегодняшний день очень уязвима, заявил политолог, руководитель центра «Эйдос» В. Таран, анализируя организацию митинга с участием ВО «Свобода», «Правого сектора» и «Азова», приуроченного к годовщине Майдана.

«Безотносительно к тому, есть ли здесь рука Москвы, факт остается фактом: есть силы, которые хотят захватить власть любым способом. Марш “Свободы”, “Азова” и ПС – еще одна такая попытка, но в данном случае она действительно может нести угрозу. Во-первых, на улицы Киева выйдут те, кто имеет опыт боевых действий. Во-вторых, нужно быть объективными, у них есть на руках оружие», – отметил В. Таран.

По его словам, учитывая, что за «Свободой» и «Азовом» стоят «очень непростые люди», если допустить сближение И. Коломойского и Белецкого, то будет обеспечен финансовый ресурс. «Доказательством того, что между Коломойским и Билецким есть связь, может быть активизация партии “УКРОП”. Есть информация, что поступило указание завозить УКРОПовские организации из областных центров», – добавил эксперт.

Главная задача совместного марша «Азова», «Свободы» и ПС – провоцировать власть. Ожидания – повысить градус эскалации и привести к провокациям, потому что правоохранные органы будут вынуждены использовать силу. Но если сила будет чрезмерной, это сразу будет использовано для радикальных действий самими организаторами марша, считает политолог (*Слово и Дело (<http://ru.slovoidilo.ua>). – 2017. – 22.02*).

Политолог В. Карасев, анализируя инициативу Премьер-министра собрать представителей всех заинтересованных сторон для переговоров по урегулированию ситуации с блокадой Донбасса, заявил, что «легкого выхода из этой ситуации не будет».

«Первый шаг заключается в том, чтобы сесть за стол переговоров с организаторами. Второй аспект, о чем уже говорилось ранее, – нужно установить новый перечень товаров, которые могут пересекать линию столкновения. Только так действительно будет понятно, что законно, а какие товары нелегально пропускают, что является контрабандой. Список должен быть публичным, чтобы избежать манипуляций, и утвержден Кабмином», – считает В. Карасев.

Более того, подчеркнул эксперт, должен быть механизм наказания для тех, кто продолжит заниматься торговлей. После этого можно переходить к обсуждению закона о признании территорий временно оккупированными, отметил он.

«Сейчас ситуация слишком эмоциональна. В нынешних условиях вряд ли можно будет рационально и с учетом всех последствий для страны –

стратегических, экономических, политических – принять этот закон. Вопрос не только в голосах, а в том, что, в принципе, не нужно сейчас раскачивать сам парламент, чтобы он просто не пошел в большую политику. Получим лишь еще более напряженную политическую ситуацию», – проанализировал В. Карасев (*Слово и Дело* (<http://ru.slovoidilo.ua>). – 2017. – 22.02).

Народные депутаты Украины, поддерживающие полную торговую блокаду неконтролируемых территорий Донбасса, пытаются добиться своих политических целей, считает политолог А. Золотарев (http://ru.golos.ua/politika/ekspert_vlast_poydet_na_formalnuyu_politicheskuyu_ustupku_s_blokadnikami_donbassa_23).

«События, которые разворачивались 19 февраля 2017 г. возле Администрации Президента, а потом возле Европейской площади, говорят о том, что мы видели попытку привлечь внимание и выйти на обострение ситуации. Сейчас власть воздерживается от силового разгона митингующих, хотя попытка поставить редут “блокадников” на Банковой вызвала серьезное раздражение Президента Украины. Это отвечает политическим целям тех, кто участвовал в марше и столкновениях с правоохранителями», – рассказал А. Золотарев.

В то же время эксперт считает, что события, имевшие место возле Администрации Президента Украины, как и столкновения с правоохранителями, вряд ли будут иметь серьезное продолжение. «Есть два варианта развития событий в дальнейшем: митингующие договорятся с властью или будет иметь место силовой разгон. Мне кажется, что, скорее всего, “блокадники” договорятся с властью, то есть будет сделана формальная уступка, а накала ситуации не произойдет. Власть прекрасно понимает, что в случае “силового сценария” последствия могут быть тяжелыми и масштабными», – резюмировал А. Золотарев (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 22.02).

Власть продолжит создавать иллюзию существования парламентской коалиции, поскольку привлечение еще одной политической силы слишком дорого обойдется для нынешних коалициантов, считает политолог К. Молчанов (http://ru.golos.ua/politika/vlast_prodoljit_sozdavati_illyuziyu_koalitsii_poskolku_lya_shko_dlya_nee_slishkom_doro).

«Нет особой надобности на сегодняшний день еще кого-то вовлекать, потому что это будет очень дорого стоить другим участникам коалиции, потому что нужно будет делиться какими-то полномочиями, должностями. Я себе слабо представляю, как “Народный фронт” будет уступать О. Ляшко кресло спикера», – отметил эксперт.

По его словам, согласно закону, в случае распада коалиции Президент имеет право, но не обязан распускать парламент.

В то же время в нынешней Верховной Раде хорошо отработана практика сигнальных голосований и других способов «протаскивания» законопроекта через парламент. «Скорее всего, мы будем видеть нынешнее болото, но при

этом Парубий будет продолжать делать вид, что ничего не происходит и коалиция существует», – подытожил К. Молчанов.

Напомним, в Верховной Раде может появиться оппозиционное объединение. В объединение могут войти фракции «Батьківщина» и «Самопоміч», а также неформальные депутатские группы партий «Свобода», «Народный контроль», «Воля» и внефракционные депутаты. Блок П. Порошенко, «Народный фронт» и Радикальная партия подписали Декларацию единства (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 21.02).

Праві сили, зокрема партії «Правий сектор», «Свобода» і Національний корпус «Азов», узяли курс на зближення, що незабаром може стати об'єднанням, заявив громадський активіст і головний редактор видання «Цензор.net»

Ю.

Бутусов

(http://24tv.ua/pravi_sili_v_ukrayini_obrali_taktiku_zblizhennya_zhurnalist_n784932).

«Я думаю, що в них поки що немає чіткого плану, стратегії, за яких вони б знали, як спільно покроково розвивати план дій. Думаю, що поки вони вирішили обрати тактику зближення. Спочатку вони наблизять свої акції, організаційні структури, знайдуть спільні погляди, сформулюють спільну програму дій. А вже після того вони думатимуть та говоритимуть про об'єднання, – вважає він.

За інформацією Ю. Бутусова, праві сили зроблять кроки для об'єднання найближчим часом – приблизно за два місяці (*24 канал* (<http://24tv.ua>). – 2017. – 21.02).

Експертиза устава и программы КПУ могли бы доказать, что они не нарушают положений так называемого закона «о декоммунизации», считает адвокат

Е.

Герасименко

(http://ru.golos.ua/politika/sud_otkazalsya_proveryat_ustav_i_programmu_kpu_na_pr_edmet_narusheniya_zakona_eksper).

«Экспертиза призвана была изучить устав и программу КПУ, установить в каких фразах они противоречат закону «о декоммунизации». В том плане, где они агитируют и призывают к чему-то, или это просто констатация факта, или призыв к определенным действиям. Именно об этом идет речь, так как в законе запрещены определенные вещи, а не все сразу. Ведь Министерство юстиции Украины для обоснования своих слов, требуя остановить деятельность партии, доказательств не приводит, а показывает документ с цитатой из программы КПУ и говорит, что он не соответствует закону «о декоммунизации». Где именно это несоответствие, указать в Минюсте не могут», – подчеркнул Е. Герасименко.

Адвокат уточнил, что Министерство юстиции в своем иске или пояснениях не смогло конкретно сообщить, что «именно не соответствует». «К сожалению, суд отказался удовлетворить это ходатайство, несмотря на все приведенные доводы представителей Компартии», – резюмировал Е. Герасименко (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 21.02).

Международная правозащитная организация Amnesty International отмечает ухудшение ситуации с правами человека в Украине, связанное с вооруженным конфликтом на Донбассе и аннексией Крыма. Об этом говорится в распространенном 22 февраля ежегодном докладе «Состояние прав человека в мире».

«На Востоке Украины... обе стороны нарушали соглашение о прекращении огня. И украинские войска, и силы пророссийских сепаратистов продолжали пользоваться безнаказанностью, несмотря на совершенные нарушения норм международного гуманитарного права, включая такие военные преступления, как пытки», – утверждают правозащитники.

По их данным, обе стороны конфликта на Донбассе незаконно задерживали людей, подозреваемых в поддержке другой стороны, в том числе для того, чтобы использовать их в обменах пленными.

О ситуации в оккупированном Россией Крыму в Amnesty International указывают, что независимые журналисты на полуострове не могут работать открыто, а работники СМИ с материковой части Украины не могут попасть в Крым (*Слово и Дело (<http://ru.slovoidilo.ua>). – 2017. – 22.02*).

ЕКОНОМІКА

«Ощадбанк» объявил о снижении ставок по депозитам физических лиц до конца февраля 2017 г. Снижение ставок планируется в диапазоне 1,5–1,75 п. п. по депозитам в гривне, 1–1,25 п. п. – в долларах США и 0,5–1 п. п. – в евро. Об этом сообщает пресс-служба «Ощадбанка».

Банк предлагает три депозита: базовый «Мой депозит», вклад для пенсионеров «Мой пенсионный депозит», бонусный «Мой прогрессивный депозит». Все вклады можно открыть в гривне, долларах США или евро.

За два года это уже пятое снижение депозитных ставок. В начале 2016 г. «Ощадбанк» начал постепенное снижение ставок по кредитам для микро, малого и среднего бизнеса.

«Ощадбанк» завершил 2016 г. с прибылью в 468 млн грн. Портфель срочных депозитов увеличился на 13,7 млрд грн и по состоянию на конец года достиг 51 млрд грн. По данным банка, в январе прирост срочных вкладов составил более 1 млрд грн (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2017/02/20/26319742>). – 2017. – 20.02*).

Кабинет Министров одобрил привлечение Государственным экспортно-импортным банком 150 млн долл. у Международного банка реконструкции и развития (МБРР) для развития малого и среднего бизнеса (МСБ).

Соответствующее решение утверждено на заседании правительства 14 февраля.

«Это (вопрос повестки дня) касается привлечения Укрэксимбанком кредита МБРР на 150 млн долл. под гарантии правительства. Что важно, что эти средства будут использовать малые и средние предприятия для выхода на

экспортные рынки», – сказал министр финансов А. Данилюк.

Принятое правительством постановление регулирует условия предоставления госгарантий под вышеуказанный кредит и условия его привлечения.

Согласно постановлению правительства № 82 от 14 февраля, плата за предоставление госгарантии по данному кредиту составляет 0,05 % годовых от суммы кредита.

Пеня за каждый просроченный день, в случае невыполнения обязательств банком, установлена на уровне двойной учетной ставки НБУ.

В начале февраля Кабинет Министров принял решение докапитализировать государственный «Ощадбанк» на сумму в размере 3,5 млрд грн, Государственный экспортно-импортный банк – на 3 млрд грн (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395397/kabmin-odobril-privlechenie-ukreksimbankom-150-mln-u-mbrr-dlya-razvitiya-msb>)). – 2017. – 20.02).

По итогам января Украина сохранила последнее место в десятке мировых производителей стали. Об этом свидетельствуют данные World Steel Association.

По информации WSA, в январе наша страна увеличила производство стали на 8,5 % – до 2,103 млн т.

На первом месте в списке WSA традиционно остается Китай, увеличивший выплавку стали на 7,4 % – до 67,2 млн т. Второе и третье место заняли Япония и Индия – производители этих стран нарастили производство на 2,7 и 12 % соответственно – до 9,002 млн и 8,4 млн т.

Металлурги США в январе увеличили производство на 6,5 % – до 6,874 млн т. На пятом месте Россия, нарастившая выплавку стали на 11,6 % – до 6,183 млн т.

Производство стали в Южной Корее в январе возросло на 3,2 % – до 5,86 млн т; в Германии – на 1,2 %, до 3,649 млн т; Турции – на 12,8 %, до 2,93 млн т; Бразилии – на 14,4 %, до 2,856 млн т.

Мировая выплавка стали в январе увеличилась по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 7 % – до 136,514 млн т. Январская загрузка метмощностей достигла 68,51 % (*МинПром* (<http://minprom.ua/news/225842.html>)). – 2017. – 22.02).

Экс-министр Минэнерго Э. Ставицкий и нардеп от Оппозиционного блока Ю. Бойко продали газовый бизнес российскому миллиардеру П. Фуксу.

Верховная Рада отклонила законопроект о раскрытии информации добывающих компаний.

За последние два года этот российский миллиардер скупил пакет отечественных газодобывающих компаний у энергетических фаворитов В. Януковича – Э. Ставицкого и Ю. Бойко.

По данным источников издания, у Ю. Бойко и его бизнес-партнеров Ю. Иоффе и И. Фурсина структуры П. Фукса полностью выкупили ООО «ДВ

Нефтегазодобывающая компания» и 51 % ОАО «Девон». У Э. Ставицкого – 67 % ООО «Голден Деррик» и 22,5 % ОАО «Добывающая компания “Укрнефтебурение”».

«Решение П. Фукса скупить активы оппозиционеров неоднозначное. Со стороны его М&А-активность выглядит как поведение корпоративного “санитара леса”, что подбирает за ослабленными игроками все активы без разбора», – пишет автор.

Источники издания предполагают, что П. Фукс вошел на рынок украинской газодобычи задолго до революции-2014, а его интересы в этой нише представлял российский бизнесмен В. Татарчук.

В Украине он известен как основатель Proxima Capital Group – владельца 20 % британской нефтегазовой компании JKC Oil & Gas Plc.

Последняя владеет 10 % ОАО «Укрнефтебурение» и контролирует СП «Полтавская газонефтяная компания», владеющее правами на разработку месторождений в Полтавской области – Игнатъевского, Молчановского, Ново-Николаевского, Руденковского, Заплавского, Елизаветовского, Красноярского и Восточного (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395548/rossijskij-milliarder-skupil-gazodobyvayushhie-predpriyatiya-v-ukraine>)). – 2017. – 22.02).

Доходы предприятий отрасли связи Украины, полученные от предоставления услуг, в 2016 г. по сравнению с 2015 г. увеличились на 10,7 % – до 61,911 млрд грн, сообщает Государственная служба статистики Украины.

При этом доходы предприятий отрасли связи от предоставленных услуг населению увеличились на 6,4 % – до 33,925 млрд грн.

За отчетный период доходы операторов мобильной связи возросли на 2,6 % – до 34,077 млрд грн, из них 21,028 млрд грн были получены за предоставление услуг населению (снижение на 2,9 %). Объем доходов от услуг местной телефонной связи в 2016 г. снизился на 10,5 % – до 4,778 млрд грн. Доход от предоставления этих услуг населению возрос на 11 % – до 2,845 млрд грн.

Доход предприятий отрасли связи от услуг междугородной и международной телефонной связи за отчетный период сократился на 14,9 % – до 1,740 млрд грн, при этом доход от предоставления этих услуг населению увеличился на 3,6 % и составил 0,380 млрд грн. Доходы предприятий от интернет-услуг по результатам 12 месяцев прошлого года увеличились на 48,5 % – до 9,102 млрд грн, из них доходы от таких услуг населению составили 6,477 млрд грн (рост на 57,1 %).

Объем доходов от услуг почтовой связи возрос на 16,7 % и составил 3,998 млрд грн, из них населению было предоставлено услуг на сумму 1,009 млрд грн (рост на 20,8 %) (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395406/predpriyatiya-svyazi-velichili-dohody-za-god-do-62-milliardov>)). – 2017. – 20.02).

22 лютого Верховна Рада України ратифікувала Угоду між Урядом України і Європейським Союзом про участь України в програмі ЄС

«Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу» (назва документа – за першоджерелом). Про це УНН повідомили у прес-службі Мінекономрозвитку (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1646198-ukrayina-otrimala-dostup-do-2-3-mlrd-yevro-programi-pidtrimki-biznesu-yes-cosme>).

Так, Верховна Рада України 226 голосами «за» ратифікувала Угоду між Урядом України і Європейським Союзом про участь України в програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу» (COSME).

COSME – це програма ЄС, що спрямована на зміцнення конкурентоспроможності та стійкості малих і середніх підприємств, загальний бюджет якої становить 2,3 млрд євро.

Програма COSME підтримує проекти різноманітної тематики, зокрема полегшення виходу на зовнішні ринки, поліпшення умов для конкурентоспроможності, формування культури ведення бізнесу, кластери, туризм, зниження адміністративного тягаря для компаній і захист прав інтелектуальної власності для компаній, що працюють у країнах, які не є членами ЄС. Реалізація проектів у рамках COSME також сприятиме просуванню нових можливостей у рамках поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі – як для українських, так і для європейських компаній.

Україна стала восьмою країною за межами ЄС, яка приєдналася до програми COSME. Також серед цих країн є Чорногорія, колишня Югославська Республіка, Македонія, Молдова, Туреччина, Албанія, Сербія і Вірменія (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1646198-ukrayina-otrimala-dostup-do-2-3-mlrd-yevro-programi-pidtrimki-biznesu-yes-cosme>). – 2017. – 22.02).

21 лютого в Києві було презентовано Проект Агентства США з міжнародного розвитку USAID «Підтримка аграрного і сільського розвитку».

Проект «Агросільрозвиток» співпрацюватиме з органами державної влади України в розвитку малого та середнього аграрного підприємництва. Допомагатиме ОСГ і ФСГ в адаптації до міжнародних стандартів безпечності харчової продукції, сприятиме їм в отриманні доступу до експортних ринків ЄС, водночас посилюючи їх присутність на ринках інших країн.

Проект надаватиме технічну допомогу учасникам усього ланцюжка створення додаткової вартості: постачальникам сировини, торговцям, переробникам. «Агросільрозвиток» допомагатиме кооперативам і їхнім учасникам досягти ефекту масштабу шляхом їх горизонтальної та вертикальної інтеграції, підвищити їхню комерційну життєздатність.

Проект оголосив конкурс на виділення грантів, які надаватимуться малим і середнім аграрним підприємствам, сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам, галузевим сільськогосподарським асоціаціям (*Інфоіндустрія* (<http://infoindustria.com.ua/usaid-prezentuvav-proekt-pidtrimki-silskogo-rozvitku>). – 2017. – 22.02).

Кенія схвалила імпортувати 450 тис. т кукурудзи з України, оскільки посуха скоротила власний урожай зерна. Про це згідно з даними Bloomberg пише

«Інфоіндустрія».

Згідно з повідомленням, українська кукурудза, ціна якої становитиме 260–270 дол./т у порту Момбаса, буде імпортована вперше з 2011 р.

Зазначається, що кукурудза буде розподілена між виробниками кормів, що дасть змогу направити вирощену в Кенії кукурудзу для продовольчого споживання. Так, урожайність кенійської кукурудзи в поточному сезоні впала вдвічі через посуху (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/kenia-vidnovila-import-kukurudzi-z-ukraini>). – 2017. – 20.02).

За оперативними даними, з регіонів станом на 17 лютого сільгосп підприємствами закуплено 497,3 тис. т поживних речовин мінеральних добрив. Про це повідомляє ДУ «Інститут охорони ґрунтів України».

Із загального обсягу закуплених мінеральних добрив азот становить 362,3 тис. т поживних речовин (у минулому році було закуплено 528,6 тис. т поживних речовин, з них азоту – 379,5 тис. т).

Крім того, за останній тиждень закуплено 108,4 тис. т поживних речовин мінеральних добрив, з них азоту – 77,1 тис. т (у минулому році було закуплено 90 тис. т поживних речовин, з них азоту – 65,7 тис. т).

Враховуючи перехідні залишки, усього наявність під весняно-літні польові роботи становить 619,5 тис. т поживних речовин мінеральних добрив, з них азоту – 446,5 тис. т (у минулому році було 648,2 тис. т поживних речовин, з них азоту – 464,7 тис. т).

Наявність, з урахуванням перехідних залишків, на 1 га посівної площі становить 33 кг поживних речовин мінеральних добрив, з них азоту – 24 кг/га.

Забезпеченість усього по Україні становить 65 %, з них азоту – 66 % (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/agrarii-zabezpeceni-mindobrivami-na-65>). – 2017. – 20.02).

Сьогодні урожайність з 1 га виноградника становить близько 100 ц. До незалежності України цифра була у три рази меншою – близько 30 ц/га. Про це повідомив начальник відділу розвитку садівництва, виноградарства та виноробства департаменту землеробства Мінагрополітики В. Костенко, передає прес-служба відомства.

«В Україні великий потенціал щодо виробництва якісних вин. Території під насадження винограду обираються ретельно, сьогодні це близько 45 тис. га. Зараз ми збираємо набагато більше врожаю за рахунок впровадження новітніх технологій на виноградниках, закладених якісним садивним матеріалом, і дбайливого догляду за ними», – зауважив В. Костенко.

За словами начальника відділу, в Україні є географічно-ґрунтові умови для збільшення площ під виноград до 300 тис. га. Таке збільшення у перспективі може бути виправданим, оскільки попит на якісні вина у світі досить великий.

«Наш головний напрям у виноградно-виноробній галузі – розвиток та підтримка малих і середніх виробників. Їхня продукція може бути ексклюзивною і може користуватися великим попитом на західних ринках. Для виходу на нові ринки у нас є все необхідне – є гарний клімат, є технології, є

люди, які добре розуміються на цій справі», – наголосив В. Костенко.

У рамках держпідтримки аграріїв на 2017 р., яка становить 5,4 млрд грн, 75 млн грн передбачено на підтримку виноградарів, садочиводів і хмелярів.

«Ми активно сприяємо залученню інвестицій у виноградно-виноробну галузь. Так, одним із важливих для цього рішень Верховної Ради та уряду стала відміна для виробників щорічної плати у 500 тис. грн за право реалізовувати свою винопродукцію. Це стосується тих виробників, що виготовляють винопродукцію та напої медові з власного матеріалу. Проте з іншого боку, ще й досі для малих та середніх виноробів є доволі складним і довготривалим процес отримання ліцензії. Ми виступили з ініціативою вирішувати цю проблему на законодавчому рівні», – додав В. Костенко (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/v-ukraini-vtrici-zrosla-vrozajnist-vinogradu>). – 2017. – 21.02).

За даними Держстату, кількість домогосподарств, які отримували субсидії у січні, становила 40,7 % від загальної кількості домогосподарств України. Серед регіонів найбільша питома вага таких домогосподарств була в Сумській і Полтавській областях (61,4 та 59,9 % відповідно), а найменша – у Одеській та Києві (14,6 та 23,9 % відповідно). Серед домогосподарств, які отримують субсидії, 35,4 % склалися з однієї особи, майже третина – з двох, решта – з трьох і більше осіб (<http://finbalance.com.ua/news/Derzhstat-subsidi-v-sichni-otrimovali-41-simey-seredniy-rozmir--1521-hrn>).

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство у січні збільшився порівняно з відповідним періодом минулого року на 15,3 % і становив 1521,2 грн.

У січні за субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг звернулося 478,7 тис. домогосподарств, що на 3,4 % більше, ніж за аналогічний період 2016 р. При цьому на домогосподарства у міських поселеннях припадало 68,2 % таких звернень.

У січні 2017 р. призначено субсидії 604,9 тис. домогосподарств (126,4 % з тих, які звернулися, урахувавши тих, що звернулися за субсидіями у 2016 р., але призначено їм було тільки у січні 2017 р.), з них у міських поселеннях 417,1 тис. домогосподарств, у сільській місцевості 187,8 тис. Порівняно з відповідним періодом 2016 р. кількість таких домогосподарств збільшилася на 71,7 тис., або на 13,4 % (*Finbalance* (<http://finbalance.com.ua/news/Derzhstat-subsidi-v-sichni-otrimovali-41-simey-seredniy-rozmir--1521-hrn>). – 2017. – 21.02).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Расходы по обслуживанию государственного долга Украины в 2016 г. составили 95,8 млрд грн, что на 11,3 млрд грн, или на 13,4 %, больше показателя за 2015 г. на уровне 84,5 млрд грн.

Согласно документу, в том числе расходы по обслуживанию внутреннего госдолга составили 62,6 млрд грн, внешнего – 33,2 млрд грн. По информации Госказначейства, погашение госдолга в 2016 г. составило 111,4 млрд грн, что в 3,7 раза ниже показателя за 2015 г. на уровне 416,6 млрд грн.

Также сообщается, что государственные заимствования за прошлый год составили 307,7 млрд грн, что в 1,7 раза ниже показателя за предыдущий год на уровне 514,1 млрд грн. Госказначейство подчеркивает, что погашение госдолга и уплата процентов в 2016 г. осуществлялись своевременно согласно графику Министерства финансов.

Как сообщалось, общая сумма государственного и гарантированного государством долга Украины в 2016 г. возросла на 8,3 % – до 70,97 млрд долл., или в гривневом эквиваленте на 22,7 % – до 1,930 трлн грн, что соответствует пределам годового госбюджета. С учетом оценок номинального ВВП Украины за 2016 г., обнародованных Национальным банком Украины, на уровне 2,358 трлн грн, показатель госдолга на конец года составил 81,8 % ВВП.

По оценкам экспертов, треть годового прироста госдолга обусловлена национализацией ПриватБанка, для докапитализации которого правительство выпустило облигации внутреннего госзайма на 107 млрд грн. В 2015 г. государственный и гарантированный государством долг в долларовом эквиваленте снизился на 6,2 % – до 65,488 млрд долл. США, или до 1,572 трлн в гривневом эквиваленте, что составило около 80 % ВВП (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395404/stalo-izvestno-skolko-ukraina-za-god-potratila-na-obslyzhivanie-gosdolga>). – 2017. – 21.02).

Украине угрожает серьезный кризис в банковской сфере из-за большого процента невозвращенных кредитов. Украинцы массово подают в суд, чтобы не отдавать кредит, потому что судебные издержки обходятся им дешевле, чем ежемесячные проценты. Новость сообщает финансовый обозреватель газеты Die Welt.

Как утверждает Нацбанк Украины, 30,5 % кредитов являются в Украине безвозвратными. Но издание, ссылаясь на своих аналитиков, утверждает, что этот процент больше и составляет 50 %. Это является основной причиной сложной ситуации в банковской сфере, что грозит масштабным кризисом.

Государственные банки уже ощутили на себе его первые отголоски и открыто об этом говорят, однако приватные все еще медлят с признанием бедственного положения. Издание отмечает, что глубокая рецессия, от которой страдали банки в 2014 г., не прошла и имела последствия. «Излечиться» эта финансовая сфера, говорится в статье, так и не смогла из-за повальной коррупции и олигархического строения экономики страны, в чем Киев неоднократно упрекал Брюссель.

«Инспекторы слишком долго давали гарантии проблемным банкам и слишком долго позволяли их владельцам вытягивать из них деньги. Кредиты трудно возвращать, потому что на издержки судам после разбирательств по кредитам у клиентов уходит меньше денег, чем на выплату ставок по кредитам. В Украине говорят “кредит возвращают только трюсы”», – пишет автор (*Пресса Украины* (<http://uapress.info/ru/news/show/162639>). – 2017. – 21.02).

В течение текущей недели запланирована продажа активов 43 неплатежеспособных банков на общую сумму 1,8 млрд грн. Об этом сообщает пресс-служба Фонда гарантирования вкладов физлиц (ФГВФЛ).

Из них на 1,5 млрд грн – выставлены права требования по кредитам, на 291 млн грн – основные средства ликвидируемых банков. Кроме того, кредиторская задолженность перед Кредитпромбанком выставлена на продажу за 20 млн грн.

В частности, на торги выставляются права требования по кредитам и основные средства таких банков, как Златобанк на общую сумму 379 млн грн, банк «Форум» – на 294 млн грн, «Дельта банк» – на 120 млн грн.

Права требования по кредитам: «ВиЭйБи банк» – на 236 млн грн, ПАО «Украинский бизнес-банк» – на 106 млн грн, АКБ «Киев» – на 86 млн грн.

Основные средства банка «Надра» выставляются на продажу за 117 млн грн, банка «Финансы и кредит» – за 6 млн грн, Госзембанка – за 5 млн грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/02/20/26320473>). – 2017. – 20.02).

Госбанки нуждаются в докапитализации. Об этом на III Legal Banking Forum заявил директор департамента финансовой стабильности НБУ В. Ваврищук.

«Докапитализация ПриватБанка – не последнее вливание в этом году. До конца 2017 г. государственные банки будут нуждаться в докапитализации», – сказал он.

Глава Совета НАБУ, старший советник «Альфа-банка» Р. Шпек уточнил, что с 2008 г. объем средств, который государство выделило на докапитализацию банков, составил 12 млрд долл. «Это по курсу доллара, который был актуален на момент докапитализации», – подсчитал он (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395471/dokapitalizatsiya-privatbanka-ne-poslednee-vlivanie-v-etom-godu-nbu>). – 2017. – 21.02).

Фонд гарантирования вкладов физлиц (ФГВФЛ) продлил на два года ликвидацию «Дельта банка». Об этом сообщает пресс-служба ФГВФЛ.

«Исполнительная дирекция фонда приняла решение, в соответствии с которым продлены сроки осуществления процедуры ликвидации “Дельта банка” на два года – до 4 октября 2019 г.», – говорится в сообщении Фонда гарантирования.

Согласно данному решению, на этот же период продлены полномочия ликвидатора банка В. Кадырова (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/02/22/26348633>). – 2017. – 22.02).

Национальный банк принял решение об отзыве банковской лицензии и ликвидации Фортуна Банка. Об этом сообщает пресс-служба НБУ.

По данным НБУ, 91 % всех вкладчиков Фортуна Банка получают свои вклады в полном объеме, поскольку их размер не превышает гарантированную Фондом гарантирования вкладов физических лиц сумму в 200 тыс. грн.

Фортуна Банк работал на рынке Украины с 2002 г. и входил в группу небольших финучреждений по объему активов (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/02/22/26349842>). – 2017. – 22.02).

Индекс потребительского доверия Nielsen в Украине в IV квартале 2016 г. поднялся на два пункта – до уровня 52, показав относительную стабильность в прошлом году, свидетельствуют результаты исследования глобального потребительского доверия Nielsen (The Nielsen Global Consumer Confidence and Spending Intentions Survey).

«Мы называем этот украинский феномен “стабильность в кризисе”. Потребители привыкли, приспособились и продолжают приспосабливаться к условиям, которые диктуют им потребительский рынок и экономика страны в целом... Такая потребительская “стабильность” обманчива и покачнется во время очередного потрясения, будь то цены в магазине или эскалация конфликта на востоке страны», – прокомментировала результаты исследования генеральный директор Nielsen в Украине и Беларуси Т. Бессмертная.

Также она отметила, что, по данным Института демографии, за чертой прожиточного минимума в Украине находится 58,3 % населения.

Согласно исследованию, 26 % украинцев оценивают свое финансовое положение негативно. По остальным двум показателям, на основе которых рассчитывается индекс, прослеживается незначительное улучшение: 40 % опрошенных не видят перспективы в работе и 45 % утверждают, что сейчас неблагоприятное время для покупок.

Также 33 % украинцев утверждают, что у них не остается свободных средств после покупки самого необходимого. Тех, кто заявляет, что тратит оставшиеся средства, стало меньше по всем статьям расходов. Этот тренд сохранился с прошлого квартала.

Больше всего украинцев беспокоят тарифы на коммунальные услуги (36 % опрошенных). Далее в списке опасений – война (33 %), цены на продукты питания (23 %) и экономика (22 %). Проблема здоровья выпала из топ-четверки и занимает пятое место в рейтинге **(Комментарии (<http://comments.ua/money/575237-583-ukraintsev-nahodyatsya-chertoy.html>). – 2017. – 21.02).**

Енакиевский металлургический завод (ЕМЗ) и ЧАО «Краснодонуголь» (Луганская область), которые расположены на неподконтрольной территории Украины, прекратили свое функционирование. Такая ситуация произошла в результате военных действий, а также блокады железнодорожных путей в зоне АТО. Такую информацию предоставили в пресс-службе «Систем кэпитал менеджмент».

Предприятие прекратило работать еще 20 февраля.

«С начала боевых действий в регионе ЕМЗ работал в условиях неритмичных поставок железорудного сырья. После того как протестующие заблокировали движение на перегоне Ясиноватая – Скотовата, ввоз сырья и вывоз готовой продукции стал невозможным», – рассказали в сообщении.

На заводе прошли работы, которые подготовили его к временной консервации. Рабочие провели выдувания доменных печей № 3 и 5, а также работу прекратил конвертный цех.

Также из-за блокады железнодорожного сообщения прекратилась добыча угля на шахтах в объединении «Краснодонуголь». Но руководство завода

заверило, що вони не собираються увольняти работников підприємства і вони будуть направлені в відпустку з збереженням 2/3 окладу (*Преса України* (<http://uapress.info/ru/news/show/162572>). – 2017. – 21.02).

Оборот роздрібної торгівлі у січні цього року знизився на 16,4 % порівняно з груднем минулого року. Про це свідчать дані Держстатистики, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1645816-rozdribna-torgivlya-zamisyats-vpala-na-16-4>).

«У січні 2017 р. оборот роздрібної торгівлі порівняно із січнем 2016 р. у порівнянних цінах зріс на 3,1 %, порівняно з груднем 2016 р. знизився на 16,4 %», – ідеться у повідомленні.

Як повідомляється, серед регіонів найбільше зростання обороту роздрібної торгівлі в січні 2017 р. порівняно із січнем 2016 р. спостерігалось в Сумській (на 9,7 %), Кіровоградській (на 8,6 %), Вінницькій (на 7,7 %) областях і Києві (на 7,7 %), Миколаївській (на 7,5 %), Київській (6,7 %) областях (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1645816-rozdribna-torgivlya-zamisyats-vpala-na-16-4>). – 2017. – 21.02).

Агрохолдинг «Мироновский хлебопродукт» (МХП) повідомив про повну продаж своїх активів в Криму.

Согласно релизу компанії на Лондонской фондовой бирже, речь идет об АО «Дружба народов Нова», «Крымская фруктовая компания» и ООО «Дружба народов».

Средства от сделки будут направлены на дополнительные инвестиции и расширение производства куриного мяса и/или расширение земельного банка МХП.

«Мироновский хлебопродукт» является крупнейшим производителем курятины в Украине. Занимается также производством зерновых, подсолнечного масла, продуктов мясопереработки.

Январь – сентябрь 2016 г. агрохолдинг закончил с чистой прибылью в 86 млн долл. против чистого убытка 37 млн долл. за аналогичный период 2015 г. Его выручка осталась на уровне аналогичного периода предыдущего года – 899 млн долл. (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395446/mhp-prodal-krymskie-aktivy>). – 2017. – 21.02).

У галузях харчової переробки відбувається концентрація виробництва, монополізація сфери.

Антимонопольний комітет, який повинен стежити, щоб на ринку не було змови, діє неефективно: рік-два триває розслідування, а потім тягнуться суди. Це зовсім не той інструмент, який може управляти процесом. Краще міг би працювати і Аграрний фонд.

У разі необхідності ціни можна було б відкоригувати за допомогою викидання на ринок більш дешевого борошна. Але цього не сталося.

Неякісний хліб стає причиною зменшення кількості споживачів цього вкрай важливого продукту. Що, на перший погляд, парадоксально: адже

збідніле населення начебто мало б купувати більше хліба.

Водночас люди, особливо в сільській місцевості, тепер самі печуть хліб. Для цього треба небагато – хлібопічка (коштує від кількох сотень до кількох тисяч гривень) і бажання. Технологій випікання хліба безліч, їх можна знайти в Інтернеті. Випечений у домашніх умовах хліб – це і смачно, і дешевше. А головне – безпечно.

Що ж стосується рецепту виходу галузі з кризи, то тут можна було б скористатися вже готовим досвідом. На законодавчому рівні розробити конкретні жорсткі вимоги до всіх виробників хліба. Наприклад, розмежувати поняття «хліб» і «хлібний виріб». Як це зроблено з «молоком» і «молочними продуктами». Може, тоді на полицях магазинів з'явиться справжній хліб (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/u-galuzah-harcovoi-pererobki-vidbuvaetsa-monopolizacia>). – 2017. – 20.02).

За підсумками січня 2017 р. господарствами всіх категорій було вироблено 577 тис. т молока, що на 0,2 %, або на 1 тис. т, менше, ніж за аналогічний період 2016 р. Частка промислово молока у структурі становила 37,2 %, тоді як у січні 2015 р. вона була на рівні 35,6 %. Про це повідомляє Асоціація виробників молока, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1645741-chastka-promislovogo-moloka-zroslo-do-37-2>).

Як повідомили у прес-службі асоціації, виробництво промислового молока за аналізований період зросло на 4,2 % і становило 2014,5 тис. т. Скорочення валу виробництва демонстрували лише три області: Дніпропетровська (5,8 тис. т; –6,9 %), Одеська (2,6 тис. т; –7,7 %) та Луганська (2,5 тис. т; –8 %) області.

«Господарства населення тримають тенденцію до скорочення обсягів виробництва. За підсумками січня ними було вироблено 362,5 тис. т молока, що на 2,6 % менше, ніж за аналізований період торік», – ідеться у повідомленні.

При цьому, за інформацією прес-служби, поголів'я корів у господарствах усіх категорій зменшилося на 2,2 % – до 2 млн 2174,1 тис. Наростили чисельність худоби не вдалося у жодній з областей. У сільськогосподарських підприємствах утримання корів зменшилася на 4,1 % – до 484 тис. голів, а в населення – на 2,5 %, до 1 млн 628,5 тис. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1645741-chastka-promislovogo-moloka-zroslo-do-37-2>). – 2017. – 20.02).

Держпродспоживслужба стурбована динамікою зростання кількості надходження до України нотифікацій про невідповідність фітосанітарним заходам. Про це повідомив заступник директора департаменту фітосанітарної безпеки, контролю у сфері насінництва та розсадництва А. Челомбітко, передає Держпродспоживслужба.

За його словами, порівняно з 2013 р. кількість надходження нотифікацій до України торік зросла в рази. Він пояснив, що основою причиною надходження нотифікацій є невідповідності вимогам країн-імпортерів і порушення, пов'язані з дерев'яним пакувальним матеріалом – це 46 %.

Крім того, велике занепокоєння викликає і збільшення надходження нотифікацій щодо невідповідності фітосанітарним вимогам країн-партнерів у міжнародній торгівлі зерна українського походження. Торік були складнощі у міжнародній торгівлі українським збіжжям з Індонезією, Індією, Білоруссю, Туреччиною та КНР.

За словами А. Челомбітка, причиною надходження таких нотифікацій є недостатній контроль при оформленні фітосанітарних документів як з боку фітосанітарних інспекторів, так і самоконтроль експортерів.

При цьому А. Челомбітко зазначив, що з'ясування обставин, які спричинили надходження нотифікацій, не повинне мати формальні підходи.

Він додав, що питання відповідності фітосанітарним вимогам української продукції рослинного походження при міжнародній торгівлі – це питання іміджу України у світі. Проведення ефективної фумігації також є однією із складових фітосанітарних процедур, які номіновано суб'єктам господарювання та є важливим компонентом при здійсненні міжнародної торгівлі.

Крім того, кожна нотифікація формально може стати приводом до заборони експорту.

«Покращити ситуацію з цього питання можливо за умови проведення комплексних фітосанітарних процедур як при вирощуванні, обігу, так і при формуванні експортних партій рослин і продуктів рослинного походження, а також при посиленні відповідальності як керівництва головних управлінь Держпродспоживслужби в областях, так і фітосанітарних інспекторів та фітосанітарних лабораторій», – заявив А. Челомбітко (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukrainska-produkcia-piddaetsa-vse-bilsij-kritici-z-boku-importeriv>)). – 2017. – 20.02).

На сьогодні в Україні склалася складна епізоотична ситуація з африканською чумою свиней (АЧС). З огляду на динаміку поширення хвороби з 2014 по 2017 рр., то до кінця 2017 р. можна очікувати 150–200 випадків; кожен четвертий випадок буде в господарстві з низьким рівнем біобезпеки. Про це заявив голова Аграрного комітету ВРУ О. Бакуменко, повідомив AgroPolit.com.

Він додає, що продовження такої ситуації негативно вплине на експорт свинини з країни.

Раніше голова Держпродспоживслужби В. Лапа повідомив, що тільки прямі втрати (вилучення свиней і карантинні заходи) від АЧС становлять понад 130 млн грн. Нині в Держпродспоживслужбі пропонують збільшити штрафи за поширення спалахів АЧС (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/na-2017-rik-prognozuetsa-blizko-200-vipadkiv-acs>)). – 2017. – 22.02).

Африканська чума свиней (АЧС) вбиває галузь і закриває для української свинини всі можливі експортні ринки. Про це заявив глава українського офісу данського інвестфонду Investment Fund for Developing Countries (IFU) О. Пархомчук.

«АЧС вбиває галузь і закриває для української свинини всі можливі експортні ринки. Без скоординованих зусиль органів влади і галузі зупинити чуму неможливо», – зазначив О. Пархомчук.

За його словами, на сьогодні данці є одними з найбільших інвесторів у цю галузь і очікувати, що вони продовжать інвестувати значні кошти в умовах поширення АЧС, не варто.

«Данські агрокомпанії – виробники свині – не відмовилися від планів розширення виробництва. Ці плани реалізуються, але значно повільніше. На всіх наших підприємствах в Україні істотно підвищилися витрати на біобезпеку, але це не дає 100 % гарантій від АЧС», – розповів експерт (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/acs-zakrivae-dla-ukrainskoi-svinini-vsi-mozhlivi-ekспортни-rinki>)). – 2017. – 20.02).

Міністри фінансів Єврозони в понеділок, 20 лютого, вирішили направити експертів до Афін, щоб домовитися про угоду з грецькою владою, стосовно податкової, трудової та пенсійної реформ, для яких необхідні виплати заради порятунку країни. Про це на прес-конференції після регулярної щомісячної зустрічі міністрів Єврозони в Брюсселі заявив глава Єврогрупи Й. Дейсселблум, передає УНН з посиланням на Reuters (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1645787-kreditori-gretsiyi-mozhut-vidnoviti-finansovu-dopomogu-krayini>).

Зазначається, що представники кредиторів, включаючи Міжнародний валютний фонд, повернуться в столицю Греції, щоб обговорити «додатковий пакет структурних реформ».

Він сказав, що операція буде необхідною для податків, пенсій і регулювання ринку праці. Також додав, що «будуть зміни в політиці, рухаючись від суворої економії і приділяючи більше уваги реформам» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1645787-kreditori-gretsiyi-mozhut-vidnoviti-finansovu-dopomogu-krayini>)). – 2017. – 20.02).